

Co-funded by
the European Union

EuroCivic Lab

**Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας
και την ιθαγένεια μέσω
των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), του
κοινωνικού ακτιβισμού και
μεθοδολογία Living Labs στην**

WP3

Το Εργαλείο για Μαθητές του EuroCivic

Ενότητα 4

**Ευρωπαϊκή ταυτότητα και 17 Στόχοι
Βιώσιμης Ανάπτυξης**

Το έργο EuroCivic Lab: Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και ιθαγένειας μέσω των ΣΒΑ, του κοινωνικού ακτιβισμού και της μεθοδολογίας Living Lab στην σχολική εκπαίδευση

2024-1-HU01-KA220-SCH-000251467

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Εθνικής Υπηρεσίας Erasmus+. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο διαχειριστικός φορέας μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Άδεια Creative Commons

CC BY-NC 4.0

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International

Η άδεια αυτή απαιτεί από τους επαναχρησιμοποιούντες να αναφέρουν τον δημιουργό. Επιτρέπει στους επαναχρησιμοποιούντες να διανέμουν, να αναμιγνύουν, να προσαρμόζουν και να αξιοποιούν το υλικό σε οποιοδήποτε μέσο ή μορφή, αποκλειστικά για μη εμπορικούς σκοπούς.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συγγραφείς	Συνεργάτης του έργου
Άννα Απρό	
Λίβια Κούρτι	
Λιλιάννα Μορέιρα	Salesianos do Porto - Colégio
Όζγκε Καρασακάλ	Λύκειο Ατατούρκ της Ανατολίας στο Τορμπάλι

Εταίροι του έργου

universität
wien

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	4
Στόχοι και μαθησιακά αποτελέσματα	8
Οι ΣΒΑ σε ευρωπαϊκό πλαίσιο	11
Όπου η ταυτότητα συναντά τους ΣΒΑ	13
Από τις έννοιες στην πράξη	15
Συνεργασίες, παρακολούθηση και τοπικός αντίκτυπος	19
Γλωσσάριο	22
Δραστηριότητες	25
Δραστηριότητα 1: Εργαστήριο-συζήτηση	25
Δραστηριότητα 2: Παιχνίδι ρόλων	29
Δραστηριότητα 3: Ευρωπαϊκό Μπλε Εργαστήριο	32
Δραστηριότητα 4: Ομαδική παρουσίαση	36
Δραστηριότητα 5: Κουίζ	42
Δραστηριότητα 6: Μελέτη περίπτωσης	53
Δραστηριότητα 7: Άλλη σύντομη δραστηριότητα	58
Εικ. 3 Παράδειγμα Πλανητικού Διαβατηρίου	61
Σχέδια μαθήματος	63
Σχέδιο μαθήματος 1	63
Σχέδιο μαθήματος 2	69
Σχόλια για την ενότητα	77
Αναφορές	78

Εταίροι του έργου

universität
wien

Εισαγωγή

Κι εσύ είσαι Ευρώπη! – Η σχέση μεταξύ των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) και της ευρωπαϊκής ταυτότητας

Τι σχέση έχει η σωτηρία του κόσμου με το σχολείο; Πολύ μεγάλη.

Όλο και περισσότεροι νέοι στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο συνειδητοποιούν ότι οι επιλογές, οι ιδέες και οι πράξεις τους θα επηρεάσουν επίσης το μέλλον του πλανήτη. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι οι ενήλικες και οι κυβερνήσεις δεν μπορούν να είναι οι μόνοι που θα αντιμετωπίσουν επείγοντα παγκόσμια ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η φτώχεια, η ανισότητα και η περιβαλλοντική καταστροφή. Οι **Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs)** αποκτούν σημασία σε αυτό το πλαίσιο (ΟΗΕ 2015).

Οι **17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs)**, που υιοθέτησαν τα Ηνωμένα Έθνη το 2015, δίνουν σε όλους έναν κοινό στόχο: να εργαστούμε για έναν πιο βιώσιμο, δίκαιο και ειρηνικό κόσμο έως το 2030. Αφορούν μεγάλα προβλήματα που επηρεάζουν ολόκληρο τον κόσμο, όπως η φτώχεια, η πείνα, η πρόσβαση στην εκπαίδευση, το καθαρό νερό, η ισότητα των φύλων, η υπεύθυνη κατανάλωση, η δράση για το κλίμα και η συνεργασία με άλλες χώρες. Αυτοί οι στόχοι δεν είναι μακρινές πολιτικές ιδέες. Έχουν άμεσο αντίκτυπο στη ζωή των νέων σήμερα και στο μέλλον. Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης παρουσιάζονται στο Σχήμα 1.

Σχήμα 1: Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (Πηγή: ΟΗΕ

https://unis.unvienna.org/unis/en/topics/sustainable_development_goals.html)

Εταίροι του έργου

universität
wien

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Οι ΣΒΑ καλύπτουν πολλούς διαφορετικούς τομείς, αλλά μπορούν να χωριστούν σε μερικές κύριες ομάδες. Ορισμένες από αυτές τις ομάδες εστιάζουν στην **κοινωνική δικαιοσύνη και την ισότητα**, όπως η εξάλειψη της φτώχειας, η βελτίωση της εκπαίδευσης, η μείωση των ανισοτήτων και η προώθηση της ισότητας των φύλων. Μερικοί άνθρωποι ενδιαφέρονται για το **περιβάλλον**, θέλουν να προστατεύσουν τα οικοσυστήματα, να αναλάβουν δράση για την κλιματική αλλαγή και να διασφαλίσουν την ύπαρξη καθαρού νερού. Μια τρίτη ομάδα ασχολείται με την **οικονομική και κοινοτική ανάπτυξη**, η οποία περιλαμβάνει θέματα όπως προσιτή ενέργεια, αξιοπρεπείς και καλές θέσεις εργασίας, νέες ιδέες, φιλικές προς το περιβάλλον πόλεις με λύσεις βασισμένες στη φύση και υπεύθυνη κατανάλωση. Τέλος, η συνεργασία και η δημιουργία εταιρικών σχέσεων είναι σημαντικές, επειδή οι άνθρωποι και οι χώρες δεν μπορούν να επιφέρουν μακροπρόθεσμες αλλαγές μόνοι τους.

Γιατί αυτό έχει σημασία για τους μαθητές; Οι ΣΒΑ είναι σημαντικοί επειδή αφορούν τον κόσμο στον οποίο θα ζήσουν και θα αλλάξουν οι νέοι. Οι μαθητές μαθαίνουν για αυτούς

Εταίροι του έργου

ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τα παγκόσμια ζητήματα, να αναλογιστούν τη δική τους ευθύνη και να δουν ότι ακόμη και οι μικρές πράξεις μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά.

Αυτό αποτελεί επίσης σημαντικό μέρος του τι σημαίνει να είσαι **Ευρωπαίος**. Η σημαία και ο ύμνος δεν είναι τα μόνα στοιχεία που συμβολίζουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα. Αυτή βασίζεται επίσης σε αξίες όπως **η αλληλεγγύη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία, η πολυμορφία και η βιωσιμότητα**. Αυτές οι αξίες δεν είναι απλώς ιδέες· αντανακλώνονται στον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι κάνουν επιλογές και ζουν στις κοινότητές τους (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2014, Erasmus+ & Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, 2024).

Αλληλεγγύη σημαίνει να βοηθάμε ο ένας τον άλλον και να φροντίζουμε ώστε κανείς να μην μένει πίσω. Αυτό μπορεί να συμβεί σε πολλά επίπεδα, από τη συνεργασία των ευρωπαϊκών χωρών μέχρι μικρές πράξεις που κάνουν οι άνθρωποι στο σχολείο ή στις τοπικές κοινότητες, όπως το να βοηθούν τους άλλους, να αντιτίθενται στον αποκλεισμό ή να φροντίζουν ώστε όλοι να μπορούν να συμμετέχουν (Ευρωπαϊκό Κέντρο Διαχείρισης Πολιτικής Ανάπτυξης, 2023).

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι τα βασικά δικαιώματα και οι ελευθερίες που έχει ο καθένας, ανεξάρτητα από την εθνικότητα, το φύλο, τη θρησκεία ή το κοινωνικό του υπόβαθρο. Περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα στην εκπαίδευση, το δικαίωμα στην ελευθερία του λόγου, στην ίση μεταχείριση και το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή (Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (1948)). Μία από τις βασικές αρχές πίσω από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Δημοκρατία σημαίνει ότι οι άνθρωποι μπορούν να εκφράζουν τις απόψεις τους και να συμμετέχουν στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους. Οι μαθητές μπορούν ήδη να δουν τη δημοκρατία σε δράση στις σχολικές τους κοινότητες, στα μαθητικά συμβούλια, στις συζητήσεις και όταν λαμβάνουν αποφάσεις όλοι μαζί. Η δημοκρατία δεν είναι μόνο η

Εταίροι του έργου

universität
wien

ψηφοφορία· έχει επίσης να κάνει με την υπευθυνότητα, τη συμμετοχή και τον σεβασμό προς τους άλλους.

Μια άλλη σημαντική ευρωπαϊκή αξία είναι η **πολυμορφία**. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από πολλές χώρες, πολιτισμούς και γλώσσες, αλλά η βασική της αρχή είναι η «ενότητα στην πολυμορφία». Αυτό σημαίνει ότι το να είσαι διαφορετικός δεν είναι κάτι κακό, αλλά κάτι καλό. Η γνωριμία με τους άλλους και η ανοιχτή στάση απέναντι σε διαφορετικές απόψεις κάνουν την Ευρώπη έναν πιο συνδεδεμένο και φιλόξενο τόπο.

Οι ΣΒΑ και οι ευρωπαϊκές αξίες λειτουργούν αρμονικά και αλληλοενισχύονται. Για παράδειγμα, ο **ΣΒΑ 4: Ποιοτική Εκπαίδευση** βασίζεται στην ευρωπαϊκή αρχή των ίσων ευκαιριών. Ο **ΣΒΑ 5: Ισότητα των Φύλων** υποστηρίζει την ιδέα ότι όλοι πρέπει να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και να έχουν τα ίδια δικαιώματα. Ο **ΣΒΑ 13: Δράση για το Κλίμα** συνδέεται στενά με την υπόσχεση της Ευρώπης να είναι φιλική προς το περιβάλλον και υπεύθυνη όσον αφορά την κλιματική αλλαγή (Oxfam 2016, New Line Inst. 2024., Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2025). Ο **ΣΒΑ 16: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί** δείχνει πόσο σημαντικά είναι η δημοκρατία, η ειρήνη και το κράτος δικαίου στην Ευρώπη.

Η προσπάθεια για την επίτευξη των ΣΒΑ αποτελεί επίσης έναν τρόπο για τους μαθητές να εφαρμόσουν τις ευρωπαϊκές αξίες στην πράξη. Με αυτόν τον τρόπο, η ενεργός συμμετοχή στην αειφορία, την ισότητα και την κοινοτική ζωή αποτελεί επίσης έναν τρόπο να είναι κανείς Ευρωπαίος πολίτης.

Οι νέοι χρειάζονται πολλές διαφορετικές δεξιότητες και στάσεις για να το πετύχουν αυτό. Μερικές από αυτές είναι: να είναι **ενεργοί πολίτες**, να **αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες**, να **σκέφτονται δημοκρατικά**, να **συνεργάζονται**, να είναι **υπεύθυνοι για το περιβάλλον**, να **σκέφτονται το μέλλον**, να **έχουν επίγνωση του κόσμου**, να είναι **ευαίσθητοι σε άλλες κουλτούρες**, να **γνωρίζουν τη βιωσιμότητα**, να **σκέφτονται συστημικά** και να **λαμβάνουν**

Εταίροι του έργου

universität
wien

αποφάσεις με βάση κοινές αξίες. Αυτές οι «υπερδυνάμεις» δεν είναι ειδικές δεξιότητες. Μπορείτε να μάθετε, να συνεργαστείτε και να αναλάβετε δράση για να βελτιώσετε αυτές τις δεξιότητες.

Οι μαθητές μπορούν να συμμετάσχουν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Τα σχολεία μπορούν να οργανώσουν εκδηλώσεις για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη βιωσιμότητα και τη διαφορετικότητα, όπως εκστρατείες εξοικονόμησης ενέργειας, διαχωρισμό απορριμμάτων, κοινοτικούς κήπους ή δημιουργικά έργα όπως αφίσες, podcasts ή παραστάσεις. Οι μαθητές μπορούν επίσης να συμμετάσχουν σε διεθνή προγράμματα όπως το Erasmus+ ή το eTwinning, όπου μπορούν να μοιραστούν ιδέες και εμπειρίες με άλλους νέους από όλο τον κόσμο.

Το πιο σημαντικό μήνυμα που πρέπει να θυμάστε είναι ότι οι νέοι κάνουν τη διαφορά, όσο μικροί κι αν είναι. Οι ΣΒΑ δεν είναι απλώς στόχοι για πολιτικούς και οργανισμούς σε όλο τον κόσμο. Δίνουν επίσης στους μαθητές την ευκαιρία να μάθουν, να συμμετάσχουν και να κάνουν κάτι. Η ευρωπαϊκή ταυτότητα δεν είναι μόνο το παρελθόν. Αφορά επίσης το μέλλον και τις αξίες με τις οποίες οι νέοι επιλέγουν να ζουν.

Οι μαθητές συμβάλλουν ήδη στο να γίνει η Ευρώπη πιο βιώσιμη και φιλόξενη, σκέπτοντας κριτικά, ενεργώντας υπεύθυνα και συμμετέχοντας στις κοινότητές τους.

Στόχοι και μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχοι της ενότητας:

Ένας από τους στόχους του έργου είναι η ενσωμάτωση και η σύνδεση των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ με τις θεμελιώδεις αξίες και την ταυτότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός του εγχειριδίου είναι να παρέχει στους εκπαιδευτικούς έναν πρακτικό οδηγό

Εταίροι του έργου

universität
wien

για τη σύνδεση της μάθησης στην τάξη με τις προκλήσεις του πραγματικού κόσμου και την προετοιμασία των μαθητών για υπεύθυνη και ενεργή συμμετοχή στα κοινά σε μια βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη.

Η ενότητα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι 17 ΣΒΑ αντανakλούν τις θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ, όπως η ενότητα, η συνεργασία, η αλληλεγγύη, ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι εκπαιδευτικοί και η εκπαίδευση διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των νέων και στην απόκτηση μαθησιακών διαδικασιών, ενσωματώνοντας τους ΣΒΑ, προωθώντας την κριτική σκέψη και τη συνεργασία, και εμπλέκοντας ενεργά τους μαθητές (μάθηση μέσω της πράξης) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2022).

Μαθησιακοί στόχοι της ενότητας:

Μετά την ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος, οι εκπαιδευτικοί και στη συνέχεια οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

1. Να κατανοούν τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) και να βλέπουν τις συνδέσεις με τις διαδικασίες της ΕΕ: Οι μαθητές θα μάθουν τους ορισμούς των 17 SDGs, πώς αλληλοσυμπληρώνονται και τη παγκόσμια σημασία τους, και θα εξετάσουν κριτικά πώς εντάσσονται στις στρατηγικές της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (EGD).
2. Ενσωμάτωση των θεμελιωδών ευρωπαϊκών αξιών στη δράση για τη βιωσιμότητα: Μέσω των παραδειγμάτων που παρουσιάζονται, οι εκπαιδευτικοί θα είναι σε θέση να εμπνεύσουν τους μαθητές να συνδέσουν την αλληλεγγύη και την κοινή ευθύνη με την προστασία του κλίματος και τις περιβαλλοντικές προκλήσεις, σύμφωνα με τις αξίες του GreenComp (Πλαίσιο Δεξιοτήτων Βιωσιμότητας) (GreenComp 2022).

Εταίροι του έργου

universität
wien

3. Εφαρμογή ενεργών, βασισμένων σε έργα παιδαγωγικών μεθόδων: Οι εκπαιδευτικοί θα χρησιμοποιήσουν τη μάθηση βάσει προβλημάτων (PBL), ψηφιακά εργαλεία και μεθόδους «ζωντανού εργαστηρίου» για να αναπτύξουν τις ικανότητες ενεργού πολιτειότητας των μελλοντικών μαθητών τους.
4. Ανάπτυξη ενεργού ευρωπαϊκής και παγκόσμιας ιθαγένειας: Οι μαθητές αποκτούν τις θεμελιώδεις δεξιότητες (π.χ. συστημική σκέψη, προσανατολισμός στις αξίες, συνεργασία) που είναι απαραίτητες για να συνεισφέρουν ως ενεργοί, υπεύθυνοι πολίτες σε μια δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς και ευαισθητοποιημένη ως προς το κλίμα Ευρώπη.
5. Ανάπτυξη κοινοτικών συνεργασιών και αξιολόγηση αποτελεσμάτων: Παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τη συνεργασία με τοπικούς εταίρους (δήμους, ΜΚΟ) και την εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντίκτυπου των έργων SDG.
6. Κριτική ανάλυση των φυσικών και κοινωνικών διαδικασιών που λαμβάνουν χώρα στην Ευρώπη.

Εταίροι του έργουuniversität
wien

Οι ΣΒΑ σε ευρωπαϊκό πλαίσιο

Τι είναι οι 17 ΣΒΑ; Πώς τους ενσωματώνει η ΕΕ (Πράσινη Συμφωνία, Εξάμηνο, ανάκαμψη).

- Όταν οι άνθρωποι εργάζονται για τους ΣΒΑ, ενεργούν επίσης ως **Ευρωπαίοι πολίτες**.

Ομαδοποίηση των ΣΒΑ

Οι 17 στόχοι μπορούν να χωριστούν σε τουλάχιστον τέσσερις κύριες ομάδες:

1. **Στόχοι που ενισχύουν την κοινωνική δικαιοσύνη:** Σε αυτούς περιλαμβάνονται ο ΣΒΑ 1, ο ΣΒΑ 2, ο ΣΒΑ 4 (Ποιοτική Εκπαίδευση), ο ΣΒΑ 5 (Ισότητα των Φύλων) και ο ΣΒΑ 10 (Μείωση των Ανισοτήτων).
2. **Στόχοι που δίνουν έμφαση στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος:** Αυτοί περιλαμβάνουν τον SDG13 (Δράση για το Κλίμα), τον SDG6 (Καθαρό Νερό), τον SDG14 (Ζωή κάτω από το Νερό) και τον SDG15 (Ζωή στην Ξηρά).
3. **Στόχοι που σχετίζονται με οικονομικές, τεχνολογικές και χρηματοοικονομικές διαδικασίες:** Ο ΟΗΕ δίνει προσοχή στο να διασφαλίσει ότι η βιωσιμότητα κατέχει εξέχουσα θέση σε αυτούς τους τομείς (SDG 7, SDG 8, SDG 9, SDG 11 και SDG 12).
4. **Στόχος συνεργασίας:** Ο ΟΗΕ αναγνώρισε ότι χωρίς συνεργασία δεν μπορεί να επιτευχθεί πραγματική αλλαγή (SDG17).

Πώς ενσωματώνει η ΕΕ τους ΣΒΑ

Οι ΣΒΑ και οι ευρωπαϊκές αξίες **συμβαδίζουν**, εξυπηρετώντας κοινούς στόχους: **έναν πιο δίκαιο, πιο πράσινο και πιο χωρίς αποκλεισμούς κόσμο**.

Οι πηγές υπογραμμίζουν την ενσωμάτωση των SDG μέσω του ακόλουθου μηχανισμού:

Εταίροι του έργου

universität
wien

Η Πράσινη Συμφωνία: Η Ευρωπαϊκή Ένωση ενσωματώνει ενεργά τον **ΣΒΑ 13 (Δράση για το Κλίμα)** μέσω της πρωτοβουλίας που είναι γνωστή ως **Πράσινη Ευρώπη ή Πράσινη Συμφωνία**.

- **Στόχος:** Η ΕΕ στοχεύει να είναι **κλιματικά ουδέτερη έως το 2050**.
- **Μηχανισμός:** Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ επιδιώκουν **μηδενικές καθαρές εκπομπές CO₂**.
- **Συμμετοχή:** Τόσο **τα νοικοκυριά όσο και οι επιχειρήσεις** θα διαδραματίσουν ρόλο στην επίτευξη αυτού του στόχου.

Περαιτέρω σύνδεσμοι ενσωμάτωσης

Οι πηγές δημιουργούν επίσης άμεσους συνδέσμους μεταξύ άλλων συγκεκριμένων ΣΒΑ και βασικών ευρωπαϊκών αξιών:

- **Ο ΣΒΑ 4 (Ποιοτική Εκπαίδευση)** συνδέεται με **την ευρωπαϊκή ισότητα**, τονίζοντας ότι όλοι στην Ευρώπη μπορούν να σπουδάσουν, ανεξάρτητα από το υπόβαθρό τους.
- **Ο ΣΒΑ 5 (Ισότητα των φύλων)** συνδέεται με την ευρωπαϊκή αρχή της **ισότητας δικαιωμάτων για όλους**, που σημαίνει ότι κανείς δεν πρέπει να βρίσκεται σε μειονεκτική θέση λόγω του φύλου του.
- **Ο ΣΒΑ 16 (Ειρήνη, Δικαιοσύνη)** υποστηρίζεται από **τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου**, ενισχύοντας το ειρηνευτικό εγχείρημα, στο πλαίσιο του οποίου οι κανόνες προστατεύουν όλους τους κατοίκους της ηπείρου.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Όπου η ταυτότητα συναντά τους ΣΒΑ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ισχυρές βασικές αξίες, όπως η αλληλεγγύη και η ένταξη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η αξιοπρέπεια, το κράτος δικαίου, η δημοκρατία και η ισότητα. Αυτές οι αξίες εμφανίζονται επίσης στους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ΕΕ έχει δεσμευτεί για τη **βιώσιμη ανάπτυξη**, καθώς και για την αξία «κανείς δεν μένει πίσω». Μέσω της **αλληλεγγύης**, η ΕΕ ενθαρρύνει την αμοιβαία υποστήριξη, την **κοινωνική δικαιοσύνη** και τη δίκαιη ανάπτυξη.

Η σύνδεση με το **κράτος δικαίου** βρίσκεται στον ΣΒΑ 16 (Ειρήνη, δικαιοσύνη, ισχυροί θεσμοί). Η ενσωμάτωση των ΣΒΑ στις εθνικές και σχολικές πρακτικές δείχνει ότι η οικοδόμηση μιας ενωμένης, βιώσιμης Ευρώπης σημαίνει τη δημιουργία κοινών αξιών, ικανοτήτων και υπερηφάνειας.

Οι πολιτικές της ΕΕ υποστηρίζουν επίσης την **ισότητα και τις δίκαιες συνθήκες εργασίας**, οι οποίες συνάδουν με τον **ΣΒΑ 5** (ισότητα των φύλων) και τον **ΣΒΑ 10** (μείωση των ανισοτήτων).

Τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν κοινούς στόχους, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Αυτό σημαίνει επίσης ότι οι ΣΒΑ που ενσωματώνονται στα εθνικά συστήματα έχουν ένα κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο και γλώσσα.

Δημιουργεί επίσης έναν κοινό τρόπο σκέψης, καθώς η εργασία με τους ΣΒΑ απαιτεί μια διακρατική και διεπιστημονική προσέγγιση που βασίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό και στους κοινούς στόχους.

Η κλιματική πολιτική της ΕΕ βασίζεται στη **συλλογική ευθύνη**, τονίζοντας ότι οι αποτελεσματικές λύσεις απαιτούν **συντονισμένη δράση σε όλα τα κράτη μέλη και τους τομείς της κοινωνίας**. Ενσωματώνοντας την εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα, οι εκπαιδευτικοί βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν ότι η αντιμετώπιση των

Εταίροι του έργου

universität
wien

περιβαλλοντικών προκλήσεων αποτελεί ζήτημα κοινών ευρωπαϊκών αξιών (όπως η αλληλεγγύη και η κοινή ευθύνη).

Η προώθηση των ΣΒΑ ενισχύει τις αξίες του σεβασμού της **δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της πολυμορφίας**, οι οποίες είναι θεμελιώδεις τόσο για τους ΣΒΑ όσο και για το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Εθνικά παραδείγματα (όπως οι προσπάθειες της Λιθουανίας και της Τουρκίας) ενισχύουν την αρχή της ΕΕ «ενότητα στην πολυμορφία», παρέχοντας στους πολίτες την ευκαιρία να συμμετάσχουν στην υλοποίηση κοινών αξιών μέσω συγκεκριμένων δράσεων.

Μπορούμε να φανταστούμε τη σχέση μεταξύ μιας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) ως μια πολυγλωσσική ορχήστρα. Κάθε χώρα (μέλος της ορχήστρας) διατηρεί το δικό της όργανο και τον πολιτισμικό της χαρακτήρα (ταυτότητα), αλλά όλες ακολουθούν την ίδια κοινή παρτιτούρα (τους ΣΒΑ). Η αρμονία της μουσικής (ενότητα) πηγάζει από κοινές αξίες (αλληλεγγύη, αξιοπρέπεια), και μια επιτυχημένη παράσταση (βιώσιμη ανάπτυξη) επιτυγχάνεται μόνο όταν όλοι παίζουν με υπευθυνότητα και συνεργατικά (κοινοί στόχοι).

Εταίροι του έργου

universität
wien

Από τις έννοιες στην πράξη

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των υψηλού επιπέδου πλαισίων πολιτικής της ΕΕ και των τοπικών, πρακτικών ανησυχιών της κοινότητας, προκειμένου να ενσωματωθούν οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στην εκπαίδευση. Η κατανόηση του ευρωπαϊκού πλαισίου, η αξιολόγηση του τοπικού περιβάλλοντος και η επιλογή των σχετικών ΣΒΑ είναι τα τρία βασικά βήματα της προσέγγισης.

1. Πλαίσια σε επίπεδο ΕΕ και η θεμελιώδης σχέση

Οι 17 ΣΒΑ του ΟΗΕ συνδέονται στενά με τις βασικές αρχές και την ταυτότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), αντανακλώντας κοινές αξίες όπως η αλληλεγγύη, η συνεργασία, η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και η ισότητα.

Ολοκληρωμένες στρατηγικές της ΕΕ:

Η ΕΕ ενσωματώνει συστηματικά τους ΣΒΑ στα στρατηγικά της πλαίσια, διασφαλίζοντας ότι οι στόχοι βιωσιμότητας αντιμετωπίζονται με συνέπεια σε όλα τα κράτη μέλη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2022). Τα σημαντικότερα πλαίσια της ΕΕ που παρέχουν τη θεωρητική βάση είναι:

- **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (EGD):** Το ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ που αποσκοπεί στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, υποστηρίζοντας άμεσα ΣΒΑ όπως η Καθαρή Ενέργεια (ΣΒΑ 7), η Δράση για το Κλίμα (ΣΒΑ 13) και οι Βιώσιμες Πόλεις (ΣΒΑ 11). Πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της EGD, όπως το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, διασφαλίζουν την προστασία των ευάλωτων κοινοτήτων κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
- **GreenComp:** Αυτό το ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων για τη βιωσιμότητα ορίζει τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τις αξίες που είναι απαραίτητες για βιώσιμη διαβίωση και δράση, σύμφωνα με τις αρχές της ΕΕ για τη δικαιοσύνη και την ένταξη.

Εταίροι του έργου

universität
wien

- **Global Gateway:** Αυτή η στρατηγική της ΕΕ αποτελεί μια παγκόσμια επενδυτική στρατηγική που υποστηρίζει την υλοποίηση των ΣΒΑ σε διεθνές επίπεδο μέσω της χρηματοδότησης της ανάπτυξης για βιώσιμες υποδομές, ψηφιακή μεταμόρφωση και καθαρή ενέργεια.

2. Τοπική συνάφεια και μετάφραση της έννοιας

Το εγχειρίδιο (στο WP2) τονίζει τον ρόλο των εκπαιδευτικών στην εισαγωγή των ΣΒΑ ως καθολικού πλαισίου και στη συνέχεια στην ενσωμάτωσή τους στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, υπογραμμίζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι αξίες της ΕΕ (π.χ. δημοκρατία και ενεργός πολιτειότητα) ενισχύουν τους στόχους (Oxfam 2016).

«Glocal» σύνδεση

Το κλειδί για την πρακτική εφαρμογή είναι τα σχολεία να λειτουργούν ως «γλοκαλ» συνδεδετικοί κρίκοι, μεταφράζοντας τις ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές και κοινωνικές νόρμες σε καθημερινές πρακτικές που είναι προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες.

Παραδείγματα που καταδεικνύουν την τοπική συνάφεια:

- **Ουγγαρία:** Στο πλαίσιο της Εθνικής Θεματικής Εβδομάδας για τη Βιωσιμότητα, οι μαθητές συνδέονται με τους ΣΒΑ μέσω τοπικών δραστηριοτήτων, όπως η μείωση των αποβλήτων (ΣΒΑ 12), οι περιπάτοι βιοποικιλότητας (ΣΒΑ 15) και η ψηφιακή καινοτομία (ΣΒΑ 9).
- **Λιθουανία:** Η πρωτοβουλία «Millennium Schools» εξασφαλίζει ίσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες ανεξάρτητα από τη γεωγραφική ή κοινωνικοοικονομική κατάσταση (ΣΒΑ 4).
- **Τουρκία:** Με βάση το Σχέδιο Δράσης της Τοπικής Πράσινης Συμφωνίας, τοπικά έργα όπως τα έργα αστικής κηπουρικής εξυπηρετούν την τοπική επισιτιστική ασφάλεια (ΣΒΑ 2, 11, 12), πράγμα που σημαίνει ευθυγράμμιση με τους άμεσους στόχους της ΕΕ (Ozdemir, A. (2019), Sikri, K. (2025)).

Διερεύνηση προβλημάτων και ζωντανά εργαστήρια

Εταίροι του έργου

Τα σχετικά προβλήματα εντοπίζονται μέσω της συν-δημιουργίας. Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν τους μαθητές να διαγνώσουν το τοπικό πλαίσιο χαρτογραφώντας τους πόρους και τις ανάγκες, σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και οργανώσεις.

Τέτοιες συνεργασίες βασισμένες στη μάθηση με βάση τα προβλήματα (PBL) επιτρέπουν στους μαθητές να μετατρέπουν τις τοπικές προκλήσεις σε «εργαστήρια μάθησης» (Living Labs), για παράδειγμα, εξετάζοντας ζητήματα που σχετίζονται με την τοπική διαχείριση αποβλήτων ή την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.

3. Επιλογή προτεραιότητας SDGs

Για να διασφαλιστεί ότι οι σχολικές δραστηριότητες είναι αποτελεσματικές και εστιασμένες, το εγχειρίδιο παρέχει συγκεκριμένες οδηγίες για τον καθορισμό προτεραιοτήτων.

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων

Η επιλογή των προτεραιότητας SDGs πρέπει να καθοδηγείται από τις ακόλουθες αρχές:

- 1. Αξιολόγηση των αναγκών της κοινότητας:** Το πιο σημαντικό βήμα είναι η αξιολόγηση των αναγκών και των πλεονεκτημάτων της κοινότητας σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς. Οι ΣΒΑ (όπως ο ΣΒΑ 13 σε περιοχές ευαίσθητες στο κλίμα ή ο ΣΒΑ 4 σε κοινότητες με χαμηλά ποσοστά αλφαριθμητισμού) πρέπει να προσαρμοστούν στις τοπικές συνθήκες.
- 2. Επιλογή θεματικής περιοχής:** Αφού κατανοήσουν το τοπικό πλαίσιο, οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές πρέπει να προσδιορίσουν ένα βασικό θέμα βιωσιμότητας (π.χ. ενεργειακή φτώχεια ή μείωση της βιοποικιλότητας) και να το χωρίσουν σε διαχειρίσιμα υποθέματα.
- 3. Συμμετοχή των μαθητών:** Οι μαθητές πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ώστε να ενισχυθεί η ενεργός συμμετοχή τους και το αίσθημα ευθύνης.
- 4. Προσέγγιση εναλλαγής:** Για μια ολοκληρωμένη κατανόηση, προτείνεται η εναλλαγή των έργων που εστιάζουν στους στόχους, εξασφαλίζοντας την ολοκληρωμένη κάλυψη ολόκληρου

Εταίροι του έργου

του φάσματος των SDG, συμπεριλαμβανομένων των στόχων που αντιμετωπίζονται λιγότερο συχνά, όπως η Ισότητα των Φύλων (SDG 5) ή η Ζωή κάτω από το Νερό (SDG 14).

5. Σύνδεση πολλαπλών ΣΒΑ: Τα περισσότερα έργα αγγίζουν αναγκαστικά πολλαπλούς ΣΒΑ, επειδή είναι αλληλένδετα σε συστημικό επίπεδο (για παράδειγμα, οι εκστρατείες μηδενικών αποβλήτων επηρεάζουν τους ΣΒΑ 12, 13 και 15).

Αυτή η δομή, η οποία βασίζεται στα πλαίσια της ΕΕ και στη συνέχεια τα εντάσσει σε ένα τοπικό πλαίσιο μέσω συνεργασιών και έργων υπό την ηγεσία των μαθητών, διασφαλίζει ότι η εκπαίδευση δεν αφορά απλώς τη μετάδοση περιεχομένου, αλλά και την ενδυνάμωση των μαθητών ώστε να ενεργούν με ενημερωμένο και υπεύθυνο τρόπο (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2019, 2022, 2023, Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2022).

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συνεργασίες, παρακολούθηση και τοπικός αντίκτυπος

Η ενσωμάτωση των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) στο εκπαιδευτικό σύστημα απαιτεί τη συνεργασία της κοινότητας. Τα σχολεία βρίσκονται σε μοναδική θέση να λειτουργήσουν ως καταλύτες για την περιβαλλοντική αλλαγή και τη συμμετοχή της κοινότητας. Οι συνεργασίες επιτρέπουν στους μαθητές να συμμετέχουν σε σημαντικές πρωτοβουλίες πολιτικής συμμετοχής, θέτοντας τα θεμέλια για μια χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη Ευρώπη. Ειδικότερα, ο ΣΒΑ 17 (Συνεργασίες για τους Στόχους) προωθεί τη συνεργασία μεταξύ βιομηχανίας, εκπαίδευσης, κοινωνίας των πολιτών και κυβερνήσεων (UNESCO 2017).

1. Χαρτογράφηση πόρων (Μοντέλο ABCD): Η στρατηγική χαρτογράφηση των πόρων και των αναγκών της κοινότητας θα πρέπει να αποτελεί το πρώτο βήμα για τη δημιουργία συνεργασιών. Οι πόροι υποδηλώνουν επίσης τη στρατηγική της Ανάπτυξης της Κοινότητας με Βάση τα Πλεονεκτήματα (ABCD), η οποία εστιάζει στον εντοπισμό των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων της κοινότητας (ταλέντα, χώροι, δίκτυα).

2. Εταίροι: Οι τοπικές κυβερνητικές υπηρεσίες, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, τα κέντρα νεότητας, οι πολιτιστικοί φορείς και οι επιχειρήσεις αποτελούν όλοι πιθανούς εταίρους για τα σχολεία.

3. Συνεργατικές λύσεις: Σενάρια συνεργασίας βασισμένα σε προβλήματα που ανταποκρίνονται σε διάφορους ΣΒΑ μπορούν να εμπλέξουν τους εταίρους. Για παράδειγμα, ο ΣΒΑ 11 (Βιώσιμες πόλεις) και ο ΣΒΑ 3 (Υγεία) μέσω προγραμμάτων καθαρής κινητικότητας, καθώς και ο ΣΒΑ 16 (Ειρήνη και δικαιοσύνη) και ο ΣΒΑ 5 (Ισότητα των φύλων) σε συνεργασία με οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

4. Συν-δημιουργία: Προκειμένου μια συνεργασία να είναι αποτελεσματική, όλοι πρέπει να συμβάλλουν εξίσου στη διαμόρφωση της ατζέντας, στον καθορισμό του προβλήματος και

Εταίροι του έργου

universität
wien

στην ανάπτυξη του σχεδίου. Με αυτόν τον τρόπο, οι τοπικοί φορείς, οι οικογένειες, οι ομάδες πολιτών και οι μαθητές γίνονται παραγωγοί γνώσης και όχι μόνο αποδέκτες.

4. Εύκολη παρακολούθηση και δείκτες τοπικού αντίκτυπου

Τεχνικές παρακολούθησης και αξιολόγησης (M&E) που είναι πολυδιάστατες, συνεχείς και διαδραστικές είναι απαραίτητες για την επιτυχή εφαρμογή του παιδαγωγικού πλαισίου « » (Παρακολούθηση και Αξιολόγηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης). Σε όλο το φάσμα των ΣΒΑ, η παρακολούθηση εγγυάται αφοσίωση, μάθηση και ομαδικό αντίκτυπο.

Δείκτες:

Πυλώνες SDG	Δείκτες με παραδείγματα	Σχετικοί ΣΒΑ
Περιβάλλον	Μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, κατανάλωση νερού και ενέργειας, δεδομένα διαχείρισης αποβλήτων, παρακολούθηση της βιοποικιλότητας.	ΣΒΑ 6, 7, 12, 13, 14, 15
Κοινωνικά	Ποσοστά συμμετοχής στην εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, έκταση του εθελοντισμού των φοιτητών, έρευνες για την υγεία και την ευημερία, καθώς και δείκτες ισότητας των φύλων.	ΣΒΑ 1, 3, 5, 10, 16
Οικονομία, Καινοτομία	Συμμετοχή σε επιχειρηματικά έργα, αριθμός συνεργασιών με τοπικές επιχειρήσεις, αποτελέσματα στον τομέα της ψηφιακής παιδείας	ΣΒΑ 8, 9, 17

Συμμετοχή σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, αριθμός συνεργασιών με γειτονικές επιχειρήσεις και αποτελέσματα στον τομέα της ψηφιακής παιδείας. Μαθητικές επιτροπές: Μπορούν να συσταθούν «ομάδες εργασίας για τους ΣΒΑ» με σκοπό την εποπτεία της αξιολόγησης των έργων, εξασφαλίζοντας συνεχή συμβολή και ενδοσκόπηση.

Εταίροι του έργου

- Εργαλεία: Οι μαθητές μπορούν να καταγράψουν τα ευρήματά τους χρησιμοποιώντας κοινοτικές έρευνες, σημειωματάρια αναστοχασμού και ψηφιακά πορτφόλιο.
- Προσανατολισμός στις αξίες: Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, οι δημοσκοπήσεις αναστοχασμού και οι συναντήσεις θα πρέπει επίσης να παρακολουθούν τις εξελίξεις όσον αφορά το αίσθημα αλληλεγγύης, τη δημοκρατική δράση και τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση των μαθητών.

Διάδοση:

Οι μαθητές μπορούν να μοιραστούν τα αποτελέσματά τους μέσω εκπαιδευτικών πλατφορμών και δημιουργώντας ψηφιακό περιεχόμενο (εικονογραφικά διαγράμματα, podcasts) ή μέσω ψηφιακών χαρτοφυλακίων.

Οι ευρωπαϊκές ψηφιακές πύλες, όπως το School Education Gateway και το eTwinning, διευκολύνουν τα σχολεία και τις χώρες να μοιράζονται ιστορίες επιπτώσεων και αποτελέσματα. Αυτή η διάδοση επιτρέπει στα σχολεία να ενσωματώσουν τη δραστηριότητά τους για τους ΣΒΑ στο ευρύτερο πλαίσιο της ΕΕ και διευκολύνει τη μάθηση μεταξύ ομοτίμων και τη συγκριτική αξιολόγηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Γλωσσάριο

Ενεργός πολίτης: Συμμετέχετε στην κοινοτική ζωή και διαμορφώνετε απόψεις (π.χ. μαθητική αυτοδιοίκηση).

Δράση: Αναλαμβάνετε πρωτοβουλίες, αναζητάτε λύσεις και δεν περιμένετε τους άλλους.

Συνεργασία: Εργάζεστε σε ομάδα, συνεργάζεστε και ακούτε τους άλλους.

Πολιτισμική ευαισθησία: Σεβασμός της διαφορετικότητας (π.χ. συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα).

Δημοκρατία: Αυτή η αξία σημαίνει ότι οι πολίτες μπορούν **να αποφασίζουν ελεύθερα** για τη ζωή τους και να έχουν λόγο στη διακυβέρνηση της χώρας τους ή ακόμη και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περιλαμβάνει την ψήφο σύμφωνα με τις προσωπικές πεποιθήσεις σε τακτικές εκλογές, αλλά σημαίνει επίσης κοινή ευθύνη να φροντίζουμε ο ένας τον άλλον και να λαμβάνουμε από κοινού αποφάσεις για το μέλλον.

Δημοκρατική σκέψη: Κατανόηση των πολιτικών δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και της δικαιοσύνης.

Ποικιλομορφία: Αντανακλάται στο σύνθημα της ΕΕ, «**Ενότητα στην Ποικιλομορφία!**» Η κοινότητα είναι ισχυρή επειδή τα μέλη της είναι διαφορετικά (π.χ. 27 κράτη μέλη, πάνω από 24 επίσημες γλώσσες), αλλά συνεργάζονται.

Περιβαλλοντική ευθύνη: Φροντίζεις τη φύση και ζεις με συνείδηση (π.χ. διαχωρισμός απορριμμάτων, φύτευση δέντρων).

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση είναι η διαδικασία κατά την οποία τα ευρωπαϊκά κράτη ενώνουν τις δυνάμεις τους για να λαμβάνουν κοινές αποφάσεις σε διάφορους τομείς, όπως η γεωργία, η οικονομία ή τα δικαιώματα των πολιτών.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Η ευρωπαϊκή πολιτική είναι το σύνολο των θεσμών, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που ασκούν λειτουργίες όπως το εθνικό κράτος, π.χ. λαμβάνοντας αποφάσεις σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων ή την πρόσβαση των νέων στις πλατφόρμες κοινωνικών μέσων.

Προσανατολισμός στο μέλλον: Λαμβάνετε υπόψη τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των αποφάσεων.

Παγκόσμια συνείδηση: Κατανοείτε ότι όλα είναι αλληλένδετα (π.χ. γνωρίζετε από πού προέρχονται τα εξαρτήματα του τηλεφώνου σας).

Πράσινη Συμφωνία (Δράση για το Κλίμα): Πρόκειται για τη δέσμευση της ΕΕ να είναι **κλιματικά ουδέτερη** έως το 2050. Αυτό συνεπάγεται ότι τα κράτη μέλη στοχεύουν σε **μηδενικές καθαρές εκπομπές CO₂**, κάτι που απαιτεί τη συμμετοχή τόσο των νοικοκυριών όσο και των επιχειρήσεων.

Ανθρώπινα δικαιώματα: Πρόκειται για θεμελιώδη **δικαιώματα και ελευθερίες** που ανήκουν σε όλους μας, ανεξάρτητα από τον τόπο γέννησής μας, τη θρησκεία, το φύλο ή την οικονομική μας κατάσταση. Δεν είναι προνόμια, αλλά θεμελιώδεις ελευθερίες που μας βοηθούν να ζούμε με αξιοπρέπεια, ασφάλεια και δικαιοσύνη. Η αρχή είναι ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι και δικαιούνται αυτά τα δικαιώματα, κάτι που αποτελεί νόμο τον οποίο πρέπει να τηρεί κάθε κράτος μέλος της ΕΕ. Παραδείγματα περιλαμβάνουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση, την ελευθερία της έκφρασης και την ίση μεταχείριση.

Κράτος δικαίου: Αυτή η έννοια (που συνδέεται με τον ΣΒΑ 16: Ειρήνη, Δικαιοσύνη) ορίζει ότι οι **κανόνες προστατεύουν** όλους τους κατοίκους της ηπείρου.

Αλληλεγγύη: Αυτό σημαίνει ότι **στεκόμαστε ενωμένοι, βοηθάμε ο ένας τον άλλον και δεν αφήνουμε κανέναν μόνο του**, ειδικά όταν βρίσκεται σε δύσκολη κατάσταση. Αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της ευρωπαϊκής ταυτότητας και περιλαμβάνει συγκεκριμένες ενέργειες, όπως όταν τα κράτη μέλη της ΕΕ παρέχουν υλική και ανθρωπίνη βοήθεια σε μια

Εταίροι του έργου

universität
wien

χώρα που έχει πληγεί από φυσική καταστροφή. Η αλληλεγγύη επιτρέπει στους ανθρώπους να προχωρούν μαζί και να επιλύουν τα προβλήματα συλλογικά.

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ): Πρόκειται για μια παγκόσμια αποστολή που αποτελείται από 17 στόχους που εισήγαγε ο ΟΗΕ στη Διάσκεψη για το Κλίμα του Παρισιού το 2015. Οι SDGs αναζητούν λύσεις σε προβλήματα όπως η φτώχεια, η κλιματική αλλαγή, η ανισότητα και η έλλειψη καθαρού νερού. Στόχος είναι όλες οι χώρες να συνεργαστούν για ένα βιώσιμο μέλλον έως το 2030. Αυτοί οι στόχοι καλύπτουν σχεδόν όλους τους τομείς της ζωής μας και συχνά αναφέρονται ως αποστολή για τη «διάσωση της Γης».

Γνώσεις βιωσιμότητας: Κατανόηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών συνδέσεων (π.χ. γνώση του τι είναι το οικολογικό αποτύπωμα ή το υδατικό αποτύπωμα).

Συστημική σκέψη: Αντίληψη των αιτιωδών αλυσίδων (π.χ. κατανόηση του γιατί αυξάνεται η φτώχεια λόγω της κλιματικής αλλαγής).

Λήψη αποφάσεων βάσει αξιών: Λαμβάνετε ηθικές και δίκαιες αποφάσεις (π.χ. αξιολογείτε αν θα αγοράσετε ρούχα fast fashion).

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1: Εργαστήριο-συζήτηση

Τίτλος δραστηριότητας: Μια νέα αρχή: Εργαστήριο για τη μετανάστευση και τη συμβίωση	
Μαθησιακοί στόχοι	- Να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν την έννοια της μετανάστευσης μέσω της ενσυναίσθησης. - Να παρουσιάσει και να διερευνήσει τις βασικές αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης — ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ελευθερία, ισότητα, αλληλεγγύη, σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. - Να καλλιεργηθεί ο σεβασμός για τη διαφορετικότητα, η ανεκτικότητα και η συνειδητοποίηση της ειρηνικής συνύπαρξης.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	ΣΒΑ 10: Μείωση των ανισοτήτων Στόχος 16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ισότητα, αλληλεγγύη, ελευθερία, ανθρώπινα δικαιώματα
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω γυμνάσιο (13–15)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Τι σας έρχεται στο μυαλό όταν σκέφτεστε τους μετανάστες;
Διάρκεια	60–75 λεπτά
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	10–25 μαθητές
Περιβάλλον	Τάξη

Εταίροι του έργου

universität
wien

Υλικά & Πόροι	- Χρωματιστές κάρτες, χαρτί A4, μαρκαδόροι - Κάρτες ρόλων (μεταναστευτική οικογένεια, κάτοικος της περιοχής, δημοσιογράφος, - Χρωματιστές κάρτες, χαρτί A4, μαρκαδόροι - Κάρτες ρόλων (οικογένεια μεταναστών, κάτοικος της περιοχής, δημοσιογράφος, υπάλληλος του δήμου κ.λπ.) - Υλικά για τη δημιουργία αφίσας - Μικρή αφίσα ή πίνακας που απεικονίζει τις αξίες της ΕΕ - Μια συμβολική «βαλίτσα» (μπορεί να κατασκευαστεί από ένα κουτί)
Προσβασιμότητα και ένταξη	- Εξηγήστε τις αιτίες και τις επιπτώσεις της μετανάστευσης. - Αναγνωρίστε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες. - Συσχετίστε τις αξίες της ΕΕ με παραδείγματα από την πραγματική ζωή. - Αναπτύξτε δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και ενσυναίσθησης. - Επίδειξη σεβασμού για διαφορετικές απόψεις και άσκηση επικοινωνιακής συζήτησης.
Περιγραφή	
1. Δραστηριότητα για το σπάσιμο του πάγου – «Τι χωράει σε μια βαλίτσα;» (10 λεπτά) Στους μαθητές δίνεται το ακόλουθο σενάριο: «Πρέπει να φύγετε ξαφνικά από τη χώρα σας και μπορείτε να πάρετε μαζί σας μόνο μία μικρή βαλίτσα. Ποια τρία πράγματα θα παίρνατε μαζί σας;» Κάθε μαθητής μοιράζεται τις επιλογές του. 2. Εισαγωγή – «Τι είναι η μετανάστευση;» (10 λεπτά) Ο συντονιστής εξηγεί τη μετανάστευση, τα είδη της και τις αξίες της ΕΕ που σχετίζονται με αυτήν. 3. Ομαδική εργασία – «Ο καθένας έχει μια ιστορία» (20 λεπτά) Οι ομάδες συζητούν τις προκλήσεις της μετανάστευσης, την τοπική υποστήριξη και τις αξίες της ΕΕ. Προετοιμάζουν σύντομες παρουσιάσεις, αφίσες ή σκετς. 4. Παρουσίαση & Ανασκόπηση (20 λεπτά)	

Εταίροι του έργου

Οι ομάδες παρουσιάζουν τις ιδέες τους και συζητούν ποια αξία της ΕΕ είναι η πιο σημαντική.

5. Κλείσιμο – «Ισχυρότεροι μαζί» (5 λεπτά)

Οι μαθητές γράφουν σε κάρτες «Ένα μικρό πράγμα που μπορώ να κάνω για να ζούμε όλοι μαζί είναι...» και τις εκθέτουν.

Αξιολόγηση

Διαμορφωτική αξιολόγηση

Αφίσες, παρουσιάσεις, συνεργασία, ερωτήσεις
αυτοαξιολόγησης

Μαθητής Αυτοαξιολόγηση

- Ποιο είναι το πιο σημαντικό πράγμα που έμαθα σήμερα;
2. Έχουν αλλάξει οι απόψεις μου για τους μετανάστες; Αν ναι, πώς;
3. Ποια ****αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**** (ισότητα, ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ελευθερία, αλληλεγγύη, ανθρώπινα δικαιώματα) θεωρώ πιο σημαντική; Γιατί;
4. Τι μπορώ να κάνω προσωπικά για να βοηθήσω τους ανθρώπους να ζουν ειρηνικά μαζί στην κοινότητά μου;
5. Πόσο καλά συμμετείχα σήμερα στην ομάδα μου;
- ☐ Πολύ καλά ☐ Καλά ☐ Λίγο ☐ Όχι και πολύ
6. Πώς ένιωσα κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
(επιλέξτε μία ή περισσότερες απαντήσεις)
- ☐ Ευτυχισμένος ☐ Περιέργος ☐ Σκεπτικός ☐ Λυπημένος ☐
Εμπνευσμένος ☐ Άλλο: _____
- ★ ****Η σκέψη μου σε μία πρόταση****

Εταίροι του έργου

	«Σήμερα συνειδητοποίησα ότι _____»
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Αφίσες και ομαδικές παρουσιάσεις Έντυπα αυτοαξιολόγησης Σημειώσεις και σκέψεις του δασκάλου Φωτογραφίες ή σύντομα βίντεο (εάν επιτρέπεται από το σχολείο) Έντυπα αυτοαξιολόγησης, προτάσεις αναστοχασμού, έκθεση εκπαιδευτικού
Διάδοση	ιστοσελίδα του σχολείου, λογαριασμός του σχολείου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά; Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας); Ένταξη και ευεξία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν; Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;	

Εταίροι του έργου

Δραστηριότητα 2: Παιχνίδι ρόλων

Τίτλος δραστηριότητας: Δικαστήριο Νέων	
Μαθησιακοί στόχοι	- Ανάλυση ειδησεογραφικών άρθρων σχετικά με την ανισότητα των φύλων. - Εφαρμογή των αξιών της ΕΕ για τη λήψη απόφασης σχετικά με την υπόθεση ή τις υποθέσεις. - Να συζητήσουν, να διαβουλεύονται και να προτείνουν δίκαιες λύσεις.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	Στόχος 5 - Ισότητα των φύλων
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Ανθρώπινα δικαιώματα, ισότητα, δημοκρατία. Κράτος δικαίου, ενεργός πολιτειότητα
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω Γυμνάσιο (13–15)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	- Κάποια εμπειρία στην ανάγνωση και ανάλυση ειδήσεων - Βασική κατανόηση των ζητημάτων φύλου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
Διάρκεια	45 λεπτά (10 λεπτά εισαγωγή + κατανομή ρόλων / 20 λεπτά ανάγνωση και προετοιμασία της υπόθεσης / 10 λεπτά εικονική δίκη / 5 λεπτά ανασκόπηση)
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Ομάδες των 4 μαθητών: Δικαστής, Εισαγγελέας, Συνήγορος και δημοσιογράφος
Περιβάλλον	Τάξη
Υλικά & Πόροι	Σύντομα άρθρα (1 για κάθε ομάδα) σχετικά με το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων, τη βία λόγω φύλου, τις γυναίκες στην πολιτική... π.χ.: https://www.harvardmagazine.com/2025/05/harvard-men-gender-gap-education-employment ,

Εταίροι του έργου

	https://www.mydoh.ca/learn/blog/education/the-gender-pay-gap-explained-for-kids-and-teens/ https://www.oxfamamerica.org/explore/stories/what-is-the-gender-pay-gap/
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικό)	Μπορεί να προσκληθεί δημοσιογράφος ή ακτιβιστής για να σχολιάσει.
Προσβασιμότητα και ένταξη	Άρθρα ειδήσεων που παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους: οπτικά εικονίδια ή εικόνες, για να βοηθήσουν στον καθορισμό των ρόλων.
Περιγραφή	
Ο εκπαιδευτικός εξηγεί τον στόχο του Δικαστηρίου Νέων και τι θα κάνουν οι μαθητές: θα κρίνουν πραγματικές υποθέσεις από τις ειδήσεις. Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα σύντομο άρθρο και κάθε μέλος αναλαμβάνει έναν συγκεκριμένο ρόλο. Στη συνέχεια ξεκινά η προετοιμασία: ο δημοσιογράφος συνοψίζει το άρθρο, ο εισαγγελέας και ο συνήγορος προετοιμάζουν αντίθετα επιχειρήματα, και ο δικαστής συντάσσει 2 ή 3 ερωτήσεις για να θέσει και στις δύο πλευρές και σχεδιάζει την ετυμηγορία. Η δίκη ξεκινά: ο δημοσιογράφος παρουσιάζει την υπόθεση, κάθε πλευρά επιχειρηματολογεί και ο δικαστής θέτει ερωτήσεις και ανακοινώνει την ετυμηγορία. Όλοι στην τάξη προτείνουν μια πραγματική δράση που θα μπορούσε να βελτιώσει την κατάσταση. Η εργασία ολοκληρώνεται με μια αναστοχαστική άσκηση: Φανταστείτε ότι είναι το 2035: ποιος νόμος υπάρχει λόγω των στάσεων που διαμορφώνονται σήμερα; Ποιες στάσεις;	

Εταίροι του έργου

Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Συμμετοχή στο παιχνίδι ρόλων, στέρεα επιχειρήματα και σεβασμός στην αλληλεπίδραση. Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές: Ποιο ήταν το πιο πειστικό επιχείρημα που ακούσατε; Αυτοαξιολόγηση: Πόσο καλά εξήγησα την άποψή μου;
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Αυτοαξιολόγηση: Πόσο καλά εξήγησα την άποψή μου;
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές: Ποιο ήταν το πιο πειστικό επιχείρημα που ακούσατε και γιατί;
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Σύνοψη υποθέσεων και αποφάσεων· σημειώσεις σε post-it
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Ενθάρρυνση της πολιτικής και κριτικής σκέψης· ευαισθητοποίηση σχετικά με πραγματικά ζητήματα.
Διάδοση	Ενημερωτικό δελτίο· εκστρατεία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
Επόμενα βήματα	Ένα podcast υπό την καθοδήγηση των μαθητών που εξερευνά πραγματικές ιστορίες πίσω από τα ανθρώπινα δικαιώματα, δίνοντας στους νέους την ευκαιρία να εκφράσουν τη γνώμη τους, να προβληματιστούν και να κάνουν τη διαφορά.
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Τι λειτούργησε καλά και γιατί;
Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά;
Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας;)
Ένταξη και ευεξία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν;
Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;

Δραστηριότητα 3: Ευρωπαϊκό Μπλε Εργαστήριο

Τίτλος δραστηριότητας: Ευρωπαϊκό Μπλε Εργαστήριο SEA.UE	
Μαθησιακοί στόχοι	- Κατανόηση του ωκεανού ως κοινού αγαθού (φυσικού, πολιτιστικού και κοινωνικού) που συνδέει τα έθνη (ευρωπαϊκά· - Σύνδεση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας με την ανθρώπινη πολιτιστική πολυμορφία, αναγνωρίζοντας τις πολλαπλές χρήσεις και σημασίες της θάλασσας (οικολογικές, οικονομικές, ενεργειακές, μεταναστευτικές και συμβολικές) - Συνεργασία για την ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Μπλε Χάρτη που θα συνοψίζει τις αξίες της βιωσιμότητας, της αλληλεγγύης και της οικολογικής δικαιοσύνης.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	ΣΒΑ 4 – Ποιοτική εκπαίδευση (ενεργητική, διεπιστημονική μάθηση βασισμένη σε αισθητηριακές εμπειρίες) ΣΒΑ 14 – Ζωή κάτω από το νερό (διατήρηση των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων) Στόχος 16 – Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί (αντανάκλαση σχετικά με την ισότητα και την κοινή ευθύνη)
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Συνεργασία, αλληλεγγύη και πλουραλισμός: η θάλασσα που ενώνει διαφορετικές κουλτούρες Βιωσιμότητα – ένα επιστημονικό και ηθικό όραμα για την προστασία των κοινών φυσικών και κοινωνικών πόρων
Ηλικία/Επίπεδο	Ανώτερο δημοτικό (10–12) / Κατώτερο γυμνάσιο (13–15)]
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	- Βασικές έννοιες των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και γεωγραφική θέση των ευρωπαϊκών θαλασσών· - Βιωσιμότητα – επιστημονικές και ηθικές προοπτικές σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα, μετανάστευση και διαπολιτισμικότητα
Διάρκεια	90 λεπτά (ή 45 λεπτά + 45 λεπτά)
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	- Ομάδες των 4–6 (μαθητών) - 2 εκπαιδευτικοί (διαμεσολαβητές – Φυσικές Επιστήμες και Κοινωνικές Επιστήμες και Ανθρωπιστικές Επιστήμες)
Περιβάλλον	- Τάξη (αν είναι δυνατόν, εργαστήριο φυσικών επιστημών/βιολογίας) - Εάν είναι δυνατόν, υπαίθριος χώρος (παραλία)
Υλικά & Πόροι	Φυσικά: Μπουκάλια με θαλασσινό νερό, άμμο, αποξηραμένα φύκια); Χαρτόνι, μαρκαδόροι, φύλλα A4/A3 για την Μπλε Κάρτα; Ψηφιακά: Ταμπλέτα (ηχογραφήσεις φυσικών ήχων και χρήσεων του ωκεανού· ευρωπαϊκές ψηφιακές πλατφόρμες παρατήρησης των ωκεανών - Copernicus Marine Service· Ευρωπαϊκός Άτλας

Εταίροι του έργου

universität
wien

	των Θαλασσών). Φωτογραφική μηχανή (βιντεοσκόπηση και φωτογράφιση)
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Πιθανές συνεργασίες με κέντρα ζωντανών επιστημών, ναυτικά μουσεία, περιβαλλοντικές ΜΚΟ ή τοπικές αρχές με προγράμματα για την καλλιέργεια της γνώσης σχετικά με τον ωκεανό
Προσβασιμότητα και ένταξη	- Προσβάσιμο σε όλους τους μαθητές, με πολλαπλές εισροές (οπτικές, ακουστικές, απτικές, λεκτικές).
Περιγραφή	
Η τάξη μετατρέπεται σε ένα Ευρωπαϊκό Μπλε Εργαστήριο (SEA.UE). Σε μια συνεδρία εμβύθισης, οι μαθητές φαντάζονται ότι ο ωκεανός είναι ο δάσκαλός τους και ρωτούν: «Τι θα μας έλεγε για την Ευρώπη;» Οι μαθητές διερευνούν τη σχέση μεταξύ της βιοποικιλότητας και της πολιτισμικής πολυμορφίας, καθώς και των ανθρώπινων χρήσεων του ωκεανού (τροφή, ενέργεια, αναψυχή, διαδρομές και καταφύγιο). Καθώς συζητούν αυτές τις χρήσεις, εξερευνούν τους ήχους, τις υφές και τις μυρωδιές του ωκεανού, καταγράφοντας ιδέες που γίνονται τα βασικά θέματα του «Ευρωπαϊκού Μπλε Χάρτη» τους. Το έγγραφο αυτό έχει ως στόχο να επικοινωνήσει τη σημασία του ωκεανού για την Ευρωπαϊκή Ένωση ως χώρου δικαιοσύνης, αλληλεγγύης και βιώσιμου μέλλοντος.	
Αξιολόγηση	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Διαμορφωτική αξιολόγηση	- Συνεχής παρατήρηση κατά τη διάρκεια της αισθητηριακής εξερεύνησης και της ομαδικής εργασίας, με έμφαση στη συμμετοχή, τη συνεργασία και την ενεργητική ακρόαση. - Συλλογικός πίνακας ιδεών. - Προτάσεις από τον «Ευρωπαϊκό Μπλε Χάρτη»
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Έννοια/Μήνυμα. Σαφήνεια στη σύνδεση μεταξύ επιστήμης και πολιτισμού. Επικοινωνία των ευρωπαϊκών αξιών και της έννοιας της «Μπλε Δικαιοσύνης».
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Τι έμαθα; Πρότεινα δημιουργικές και ρεαλιστικές λύσεις για τις προκλήσεις; Τι θέλω να ακούσουν οι άλλοι στο «Blue Charter» μας;
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Δύο αστέρια και μια ευχή
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	- Χάρτες, διαγράμματα, αυτοκόλλητα σημειώματα, σχέδια που καταγράφουν τη συλλογιστική και την οργάνωση των ιδεών. - Ηχογράφηση της Blue Sound Card (αρχείο ήχου ή βίντεο).
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Αριθμός και ποιότητα των προτάσεων.
Διάδοση	- Κοινοποίηση του Χάρτη Blue Sound στις σχολικές πλατφόρμες - Υποστήριξη από ραδιοφωνικούς σταθμούς και σχολικά κοινωνικά δίκτυα
Επόμενα βήματα	- Ευρωπαϊκό αρχείο των «Επιστολών Blue Sound», που θα συγκεντρώνει παραγωγές από τα σχολεία-εταίρους.
Σκέψεις των εκπαιδευτικών	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Ήταν σαφείς οι ρόλοι μέσα στις ομάδες και λειτούργησαν καλά; Συμμετείχαν όλοι οι μαθητές ουσιαστικά; Μπόρεσαν οι μαθητές να αναστοχαστούν πάνω στις διαστάσεις «εγώ, σχολείο, κοινότητα»;	

Εταίροι του έργου

Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;

Δραστηριότητα 4: Ομαδική παρουσίαση

Εταίροι του έργου

universität
wien

Τίτλος δραστηριότητας: Δραστηριότητα 3 – Ομαδική εργασία – Λιθουανία – Αξίες της ΕΕ και 17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης – τι γνωρίζουμε γι' αυτούς;	
Μαθησιακοί στόχοι	1. Κατανόηση των αξιών της ΕΕ και των παγκόσμιων Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. 2. Ολοκλήρωση των ανατεθειμένων εργασιών χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία «Lego Serious Play». 3. Προετοιμασία και παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ομαδικής εργασίας χρησιμοποιώντας 2–6 προτάσεις που έχουν συντάξει οι ίδιοι οι μαθητές.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης.
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης.
Ηλικία/Επίπεδο	Ανώτερο δημοτικό (10–12)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Οι μαθητές διαθέτουν ήδη βασικές γνώσεις σχετικά με την ουσία των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και το σχετικό λεξιλόγιο — μπορούν να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν τις βασικές εννοιολογικές λέξεις που συνδέονται με αυτούς τους στόχους
Διάρκεια	45 λεπτά = 5 λεπτά εισαγωγή + 5 λεπτά εξήγηση της εργασίας + 15 λεπτά ομαδική εργασία + 10 λεπτά παρουσίαση + 5 λεπτά αναστοχασμός
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Εργασία σε ομάδες: 1η ομάδα – 5 μαθητές 2η ομάδα – 6 μαθητές.

Εταίροι του έργου

universität
wien

	Οι ομάδες σχηματίζονται με σκοπό την αμοιβαία υποστήριξη και τη συνεργατική μάθηση. Κάθε ομάδα έχει ένα μέλος που: 1. Συντονιστής: • οργανώνει την ομαδική εργασία • κρατά την ομάδα επικεντρωμένη στην εργασία. 2. Δημιουργικός σχεδιαστής: • καθοδηγεί τη δημιουργία του μοντέλου Lego· • βοηθά την ομάδα να οπτικοποιήσει αφηρημένες έννοιες. 3. Χρονομέτρης: • διασφαλίζει ότι η ομάδα τηρεί τα χρονικά όρια. 4. Ενθαρρυντής: • διασφαλίζει ότι όλοι αισθάνονται ότι συμμετέχουν. 5. Γραφέας/καταγραφέας: • καταγράφει τις ιδέες της ομάδας.
Περιβάλλον	Τάξη
Υλικά & Πόροι	Φυλλάδια, Lego, tablet.
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	-

Εταίροι του έργου

Προσβασιμότητα και ένταξη	Εμφάνιση φωτογραφιών των εργασιών των μαθητών στον πίνακα Erasmus του σχολείου.
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή (10 λεπτά) Οι μαθητές παρακολουθούν το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού βιβλίου που δημιουργήθηκε με την εφαρμογή Book Creator από τους συμμαθητές τους της 4ης τάξης. Οι μαθητές επαναλαμβάνουν τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDG), ονομάζοντας τον καθένα από αυτούς στη μητρική τους γλώσσα. https://www.storyjumper.com/book/read/184421971/68c38c6ec0c1f 2. Ομαδική εργασία (15 λεπτά) Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες. Κάθε μαθητής λαμβάνει έναν από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΕ με μια σύντομη, φιλική προς τα παιδιά περιγραφή. Χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία «Lego Serious Play», δημιουργούν μια εικόνα του στόχου που τους έχει ανατεθεί. 3. Παρουσίαση (10 λεπτά) Οι μαθητές μιας ομάδας παρουσιάζουν τη δουλειά τους σε μια άλλη ομάδα. 4. Ανασκόπηση (10 λεπτά) Στο τέλος του μαθήματος, οι μαθητές ανασκοπούν και τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης χρησιμοποιώντας μια διαδραστική δραστηριότητα αντιστοίχισης στο Wordwall. Αφού ολοκληρώσουν την εργασία αντιστοίχισης, οι μαθητές συζητούν εν συντομία ποιοι στόχοι τους έμειναν περισσότερο στη μνήμη, τι ήταν εύκολο ή δύσκολο και γιατί αυτοί οι στόχοι είναι σημαντικοί στην καθημερινή τους ζωή. https://wordwall.net/resource/102184293/17-sustainable-development-goals	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Ο εκπαιδευτικός παρατηρεί τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές επικοινωνούν μεταξύ τους, συνεργάζονται εντός της ομάδας και επιλύουν τα προβλήματα που προκύπτουν, παρέχοντας άμεση ανατροφοδότηση.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Τα μοντέλα «Lego Serious Play» των μαθητών και οι παρουσιάσεις τους αξιολογούνται σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια.
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Οι μαθητές αξιολογούν γρήγορα τον εαυτό τους σύμφωνα με τα κριτήρια επιτυχίας και απαντούν στις ερωτήσεις: «Τι έμαθα σήμερα;», «Τι πήγε καλά για μένα;», «Πού μπορώ να βελτιθώ ακόμα;».
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Οι μαθητές παρέχουν ανατροφοδότηση ο ένας στον άλλο χρησιμοποιώντας το μοντέλο «Πες/Ρώτα/Δώσε» (πες – ρώτα – δώσε μια πρόταση).
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία προς συλλογή	Φωτογραφίες με δείγματα εργασιών των μαθητών.
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Γρήγοροι δείκτες (αλλαγή στάσης, απόκτηση γνώσεων, εμβέλεια στην κοινότητα). Προαιρετικά στοιχεία πριν/μετά.
Διάδοση	Σχολικό συμβούλιο Erasmus.
Επόμενα βήματα	Περαιτέρω μελέτη των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.
Σκέψεις των εκπαιδευτικών	

Εταίροι του έργου

Οι μαθητές κατανόησαν με επιτυχία τις αξίες της ΕΕ και τους παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, συμμετείχαν ενεργά στις συζητήσεις, μοιράστηκαν τις ιδέες τους και δημιούργησαν μοντέλα Lego που αντανakλούσαν με σαφήνεια τα κύρια θέματα. Αυτό δείχνει ότι οι μαθητές όχι μόνο κατανόησαν τις πληροφορίες που παρουσιάστηκαν, αλλά ήταν επίσης σε θέση να τις εφαρμόσουν στην πράξη.

Ωστόσο, δεν είχαν όλοι οι μαθητές την ευκαιρία να εκφράσουν τις σκέψεις τους, οπότε η επικοινωνιακή πτυχή του μαθήματος δεν αναπτύχθηκε πλήρως.

Οι συνεργασίες κατά τη διάρκεια του μαθήματος ενθάρρυναν τις δεξιότητες ομαδικής εργασίας — την ικανότητα να ακούνε τις απόψεις των άλλων και να λαμβάνουν αποφάσεις από κοινού. Σε επίπεδο κοινότητας, αυτό συνέβαλε στην κατανόηση των αξιών της ΕΕ και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, καθώς η συνεργασία επέτρεψε στους μαθητές να αποκτήσουν νέες γνώσεις και δεξιότητες που είναι χρήσιμες στην καθημερινή ζωή και προάγουν την κοινωνική ευθύνη.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 5: Κουίζ

Τίτλος δραστηριότητας: «Eco-Europe: Σκεφτείτε έξυπνα, δράστε μαζί» — Διασκεδαστικό κουίζ σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και την ευρωπαϊκή ταυτότητα	
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές μπορούν να αναγνωρίζουν και να εφαρμόζουν τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στις καθημερινές και κοινοτικές δραστηριότητες. Ευαισθητοποίηση σχετικά με τον ρόλο του κοινωνικού ακτιβισμού στην κοινοτική ζωή
Συμμόρφωση με τους SDG	ΣΒΑ 4: Ποιοτική εκπαίδευση ΣΒΑ 11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες ΣΒΑ 12: Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή Στόχος 13: Δράση για το κλίμα Στόχος 16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί
Σύνδεσμος για τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Δημοκρατία και ενεργός πολιτειότητα Πολιτιστική πολυμορφία και σεβασμός Συνεργασία και αλληλεγγύη Βιωσιμότητα και υπευθυνότητα
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω γυμνάσιο (13–15)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Βασικές έννοιες: ιθαγένεια, κοινότητα, περιβαλλοντική ευθύνη Ενημέρωση σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) και τη βιωσιμότητα
Διάρκεια	Συνολικός χρόνος + ανάλυση 90' = 10 + 30 + 25 + 15 + 10 10 λεπτά: προθέρμανση, εξήγηση κανόνων 30 λεπτά: συμπλήρωση κουίζ 25 λεπτά: διόρθωση του κουίζ από τους συμμαθητές 10 λεπτά: συζήτηση των λανθασμένων απαντήσεων με τον συμμαθητή 10 λεπτά: σύνοψη από τον εκπαιδευτικό, ανασκόπηση του θέματος

Εταίροι του έργου

Μέγεθος ομάδας & ομαδοποίηση	Ατομική συμπλήρωση: κάθε μαθητής απαντά ανεξάρτητα Ή μικρές ομάδες: 2–3 μαθητές ανά ομάδα, συζήτηση των απαντήσεων από κοινού (προσέγγιση συνεργατικής μάθησης)
Περιβάλλον	Τάξη και διαδικτυακά
Υλικά και πόροι	Έντυπα φύλλα κουίζ ή ψηφιακή πλατφόρμα (Google Forms, Kahoot, Quizizz) Στυλό ή υπολογιστής/ταμπλέτα
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Μαθητικό συμβούλιο, σχολικοί περιβαλλοντικοί σύλλογοι Καθηγητές, γονείς, τοπικές κοινοτικές οργανώσεις – π.χ. παρουσίαση έργων βιωσιμότητας
Προσβασιμότητα και ένταξη	Μεγάλο μέγεθος γραμματοσειράς, σαφής και ευανάγνωστη διάταξη Ερωτήσεις και απαντήσεις σε απλή, σαφή γλώσσα Ψηφιακές πλατφόρμες: συμβατές με προγράμματα ανάγνωσης οθόνης, χρώματα ασφαλή για άτομα με αχρωματοψία Πολλαπλοί τρόποι απάντησης: γραπτή, προφορική ή ψηφιακή υποβολή
Περιγραφή	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Περιγραφή εργασίας κουίζ – Ευρωπαϊκή ταυτότητα και ΣΒΑ

Οι ερωτήσεις του κουίζ είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://wayground.com/embed/quiz/69109c8d42b7a31059d13b43>

Ο κύριος σκοπός αυτού του κουίζ διάρκειας 30 λεπτών, που πραγματοποιείται στην τάξη ή διαδικτυακά, είναι να συνδέσει τις αρχές της ευρωπαϊκής ταυτότητας και ιθαγένειας με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και τον κοινωνικό ακτιβισμό. Κατά τη διάρκεια του κουίζ, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις γνώσεις που έχουν ήδη αποκτήσει, να αναπτύξουν κριτική σκέψη και να αναστοχαστούν σχετικά με τον δικό τους ρόλο στην κοινότητα.

Κύρια αποστολή και στόχοι

1. Γνώση και εφαρμογή:

Μέσω των ερωτήσεων του κουίζ, οι μαθητές θα πρέπει να αναγνωρίσουν πώς οι ΣΒΑ εμφανίζονται στη ζωή των ευρωπαϊκών κοινοτήτων και πώς σχετίζονται με τις καθημερινές αποφάσεις. Οι ερωτήσεις απαιτούν λογική και πρακτική σκέψη, ώστε οι μαθητές να μπορούν να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε συγκεκριμένα παραδείγματα.

2. Ανάλυση αξιών – υπό το πρίσμα των ευρωπαϊκών αξιών:

Οι ερωτήσεις του κουίζ ενθαρρύνουν τους μαθητές να σκεφτούν τη σημασία των ευρωπαϊκών αξιών στις καθημερινές αποφάσεις:

Σεβασμός: Πώς αντανακλάται ο σεβασμός στη συμμετοχή της κοινότητας, για παράδειγμα όταν συνεργάζονται σε ένα έργο βιωσιμότητας;

Αλληλεγγύη: Πώς η κοινή δράση ενισχύει την κοινωνική ευθύνη και την αλληλεγγύη προς τις μελλοντικές γενιές (σύνδεση με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης);

Ισότητα: Πώς ενισχύονται η ένταξη και η συμμετοχή μαθητών από διαφορετικά κοινωνικά υπόβαθρα στις κοινοτικές δραστηριότητες;

3. Πρόσκληση για δράση:

Το κουίζ δεν είναι μόνο ένας έλεγχος γνώσεων, αλλά και μια δραστηριότητα αναστοχασμού. Κατά τη διάρκεια των ερωτήσεων, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να:

- να κάνουν προτάσεις για δράσεις βιωσιμότητας στην κοινότητα ή στο σχολείο,

Εταίροι του έργου

universität
wien

- κατανοήσουν τη σημασία του κοινωνικού ακτιβισμού και της συμμετοχής της κοινότητας,
- αναγνωρίσουν τις αιτιώδεις σχέσεις μεταξύ τοπικών και παγκόσμιων προβλημάτων.

4. Δεξιότητες που θα αναπτυχθούν:

- Κριτική σκέψη και λογική συλλογιστική
- Εφαρμοσμένη γνώση σε θέματα SDG και ΕΕ
- Κοινωνική συμμετοχή και κοινωνικός ακτιβισμός
- Πολιτισμική ευαισθησία και συνεργασία

Αυτό το κουίζ μπορεί επομένως να ερμηνευθεί και ως ένα σύντομο, στοχαστικό έργο δράσης των πολιτών, το οποίο δείχνει ότι οι ευρωπαϊκές αξίες και οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης συνδέονται με τις καθημερινές αποφάσεις και τη δράση της κοινότητας.

Αξιολόγηση

Διαμορφωτική αξιολόγηση	Συμμετοχή και συνεργασία.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Προϊόν/επίδοση προς βαθμολόγηση (αφίσα, ενημερωτικό σημείωμα πολιτικής, πρωτότυπο, παρουσίαση). Επισυνάψτε ή αναφερθείτε στη βαθμολογική κλίμακα.
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Σκέψεις των μαθητών: 1. Τι έμαθα κατά τη διάρκεια της εργασίας; 2. Ποια ήταν τα δυνατά μου σημεία και τι πρέπει να βελτιώσω; 3. Πώς συνέβαλα στην ομαδική εργασία;
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Δείτε τον παρακάτω πίνακα.

Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση

Εταίροι του έργου

universität
wien

Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Τα αποτελέσματα του κουίζ και ένας κατάλογος των συγκεκριμένων απαντήσεων που έδωσαν οι μαθητές χρησιμεύουν ως αποδεικτικά στοιχεία του επιπέδου γνώσεών τους.
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Η παρακολούθηση της μέσης βαθμολογίας και της συχνότητας των λαθών σε βασικές έννοιες (π.χ. είδη ακτιβισμού) δείχνει την κατάκτηση της ύλης
Διάδοση	Η κοινοποίηση των σωστών απαντήσεων και η παρουσίαση του μέσου όρου της απόδοσης της τάξης παρέχουν ανατροφοδότηση στους μαθητές σχετικά με τις γνώσεις τους.
Επόμενα βήματα	Με βάση τα συνηθισμένα λάθη, δίνετε επιπλέον ασκήσεις εξάσκησης ή προσαρμόζετε το περιεχόμενο του επόμενου μαθήματος όπου εντοπίστηκαν αδυναμίες.
Ανασκόπηση του εκπαιδευτικού	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά; Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας;) Ένταξη και ευεξία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν; Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Κουίζ:

1. Στο σχολείο σας θα συσταθεί μαθητική κυβέρνηση, όπου οι μαθητές θα μπορούν να προτείνουν ιδέες για τον εξωραϊσμό της αυλής. Τι δείχνει αυτή η πράξη;

A) Το κάνουν μόνο επειδή είναι της μόδας

B) Ενεργό πολίτη και συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας

Γ) Μόνο η πιο γρήγορη λύση έχει σημασία

Δ) Μόνο οι καθηγητές αποφασίζουν, οι μαθητές δεν έχουν κανένα ρόλο

2. Ποια ενέργεια συμβάλλει καλύτερα στην προστασία του περιβάλλοντος στην καθημερινή ζωή;

A) Να πετάμε πάντα όλα τα τρόφιμα

B) Να παίρνουμε πλαστικά μπουκάλια νερού κάθε μέρα

Γ) Να χρησιμοποιείς επαναχρησιμοποιούμενο μπουκάλι νερού

Δ) Να επιλέγουμε μόνο τις φθηνότερες λύσεις

3. Γιατί είναι σημαντικό για τους Ευρωπαίους πολίτες να μαθαίνουν για τον πολιτισμό και τις παραδόσεις των άλλων;

A) Απλώς για να μάθουν

B) Για να ενισχυθεί ο σεβασμός προς την πολιτιστική πολυμορφία και την ταυτότητα της κοινότητας

Γ) Επειδή όλοι πρέπει να σκέφτονται με τον ίδιο τρόπο

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δ) Απλώς για να νιώθουν άνετα όταν ταξιδεύουν

4. Αν ένας μαθητής ξεκινήσει ένα κοινοτικό έργο για τον καθαρισμό του πάρκου της πόλης και εμπλέξει και άλλους, ποιο στόχο επιτυγχάνει;

A) Απλώς παρακολουθεί τη διαδικασία

B) Να περιμένει να δράσουν όλοι οι άλλοι

Γ) Κοινωνικός ακτιβισμός και συνεργασία με την κοινότητα

Δ) Απλώς να κάνει τη δουλειά γρήγορα μόνος του

5. Τι μπορεί να συμβεί εάν η βιομηχανία μιας ευρωπαϊκής χώρας μολύνει τα ποτάμια από τα οποία αντλούν νερό και άλλες χώρες;

A) Θα υπάρξουν προβλήματα μόνο στην περιοχή γύρω από το εργοστάσιο

B) Η ρύπανση μπορεί να επηρεάσει και τις γειτονικές χώρες

Γ) Τίποτα, ο ποταμός παραμένει καθαρός παντού

Δ) Οι ποταμοί δεν συνδέονται μεταξύ τους

6. Ποια ενέργεια συμβάλλει καλύτερα στη σύνδεση της αειφόρου ανάπτυξης με τη συμμετοχή της κοινότητας;

A) Να μιλάμε μόνο γι' αυτό, αλλά να μην ενεργούμε

B) Να κάνουμε τα πάντα μόνοι μας

Γ) Να δίνεις ιδέες, να οργανώνεις και να εμπλέκεις άλλους στο έργο

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δ) Να περιμένουμε απλώς να κάνουν κάτι οι άλλοι

7. Εάν μια τάξη σχεδιάσει από κοινού το πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας του σχολείου, ποιον στόχο υποστηρίζει;

A) Να επιλέξει μόνο γρήγορες λύσεις

B) Την αειφόρο ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος

Γ) Μόνο τη μείωση του λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματος

Δ) Τίποτα, επειδή δεν μπορεί να γίνει εξοικονόμηση ηλεκτρικού ρεύματος

8. Γιατί είναι σημαντικό για τους νέους Ευρωπαίους να συμμετέχουν σε κοινοτικές δράσεις, όπως ο καθαρισμός αστικών πάρκων ή η φύτευση δέντρων;

A) Το κάνουν μόνο επειδή είναι διασκεδαστικό

B) Μόνο για αναψυχή

Γ) Επειδή συμβάλλει στην προώθηση του κοινωνικού ακτιβισμού και στην ενίσχυση της κοινότητας

Δ) Δεν έχει νόημα

9. Μια ομάδα μαθητών θέλει να οργανώσει μια εκστρατεία για τη μείωση των απορριμμάτων στο σχολείο. Τι πρέπει να κάνουν πρώτα για να πετύχει το εγχείρημα;

A) Να αναρτήσουν μόνο μια αφίσα, χωρίς να κάνουν τίποτα άλλο

B) Να συζητήσουν με την ομάδα, να συγκεντρώσουν ιδέες και να αποφασίσουν από κοινού

Εταίροι του έργου

universität
wien

Γ) Να γράψουν μόνοι τους την πρόσκληση, χωρίς να την δείξουν σε κανέναν

Δ) Να περιμένουν να το λύσουν οι καθηγητές για λογαριασμό τους

10. Πώς σχετίζεται η βιώσιμη αστική ανάπτυξη με την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας;

A) Μόνο η νεωτερικότητα των κτιρίων έχει σημασία

B) Δεν έχει καμία σχέση με την ταυτότητα

Γ) Ο κοινοτικός σχεδιασμός και η συμμετοχή συμβάλλουν στη διασφάλιση της άσκησης των δημοκρατικών και ευρωπαϊκών αξιών

Δ) Το στυλ των πόλεων δεν έχει σημασία όσον αφορά την ταυτότητα

11. Γιατί είναι σημαντικό να δίνεται προσοχή στους μαθητές από διαφορετικές κουλτούρες και υπόβαθρα κατά τη διάρκεια σχολικών ή τοπικών προγραμμάτων;

A) Επειδή έτσι μπορούν να συμμετέχουν όλοι και σεβόμαστε τη διαφορετικότητα

B) Μόνο οι καλύτερες ιδέες έχουν σημασία

Γ) Απλώς για να κερδίσουμε περισσότερα βραβεία

Δ) Μόνο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποφασίζουν

12. Εάν ένα κοινοτικό πρόγραμμα έχει ως στόχο τη μείωση της σπατάλης τροφίμων στο σχολείο, ποια δραστηριότητα είναι πιο αποτελεσματική;

A) Να το συζητήσουμε μόνο, χωρίς να προχωρήσουμε σε δράση

B) Είναι αποκλειστική ευθύνη της μαθητικής αυτοδιοίκησης

Γ) Να οργανωθεί ένα τακτικό πρόγραμμα διανομής ή κομποστοποίησης

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δ) Να πετάξουμε όλα τα περισσεύματα τροφίμων

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σωστές απαντήσεις:

1:Β; 2:Γ; 3:Β; 4:Γ; 5:Β; 6:Γ; 7:Β; 8:Γ; 9:Β; 10:Γ; 11:Α; 12:Γ

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 6: Μελέτη περίπτωσης

Τίτλος δραστηριότητας: Περίπατος βιοποικιλότητας: Η πράσινη κληρονομιά – Παρατήρηση τοπικών οικοσυστημάτων μέσω των ευρωπαϊκών αξιών	
Μαθησιακοί στόχοι	Να μάθουν και να κατανοήσουν τις έννοιες της δίκαιης μετάβασης
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	ΣΒΑ 15 (Ζωή στη ξηρά – έμφαση στα τοπικά οικοσυστήματα και τη διατήρηση), ΣΒΑ 13 (Δράση για το κλίμα – πράσινοι χώροι και δέσμευση άνθρακα), ΣΒΑ 4 (Ποιοτική εκπαίδευση).
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Σεβασμός (για όλες τις μορφές ζωής, όχι μόνο για τον άνθρωπο), Αλληλεγγύη (προς τις μελλοντικές γενιές μέσω της διατήρησης των οικολογικών υπηρεσιών), Ισότητα (κατανόηση της ίσης αξίας όλων των ειδών στο οικοσύστημα). Ο ρόλος της ΕΕ στην προώθηση της παγκόσμιας ατζέντας για τη διατήρηση (ΣΒΑ 15) και στην αντιμετώπιση του περιβάλλοντος ως κοινής κληρονομιάς και κοινού αγαθού που υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα.
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω δευτεροβάθμια εκπαίδευση (13–15)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Βασικές γνώσεις σχετικά με την ΕΕ και τους ΣΒΑ, τη βιοποικιλότητα, τα αυτόχθονα και τα εισβλητικά είδη Φορτισμένα κινητά τηλέφωνα, βασικό κουτί πρώτων βοηθειών
Διάρκεια	Συνολικός χρόνος + ανάλυση 90' = 10 + 30 + 25 + 15 + 10 10 λεπτά για την εισαγωγή και την εστίαση 30 λεπτά περπάτημα 25 λεπτά Αξιολόγηση κατάστασης ευπάθειας 15 Σχέδιο δράσης 10 λεπτά Ανασκόπηση και παρουσίαση

Εταίροι του έργου

Μέγεθος ομάδας & ομαδοποίηση	Όλη η <u>τάξη/ζεύγη/ομάδες</u> των 3-5 ατόμων· σημειώστε πώς σχηματίζονται οι ομάδες (μεικτές ικανότητες, ρόλοι).
Περιβάλλον	<u>Τάξη</u> / Εργαστήριο / Εξωτερικός χώρος / Κοινοτικός χώρος / Διαδικτυακά / <u>Υβριδικά</u> .
Υλικά & Πόροι	Google Maps, σημειωματάριο, ερωτηματολόγιο. Πακέτο κυνήγι θησαυρού, https://www.inaturalist.org/ Merlin Bird ID, PLant
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Τοπικές κυβερνητικές υπηρεσίες και περιβαλλοντικές ΜΚΟ, Εθνικά Πάρκα
Προσβασιμότητα & ένταξη	Οπτικοποίηση, ψηφιακά και έντυπα υλικά, φωτογραφίες, παρουσίαση
Περιγραφή	
Ο κύριος στόχος αυτής της 90λεπτης πρακτικής άσκησης στην ύπαιθρο είναι να συνδέσει τις παρατηρήσεις της τοπικής φύσης με τους παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) και τις βασικές ευρωπαϊκές αξίες. Σε ένα τοπικό πάρκο ή στην αυλή ενός σχολείου, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και τους ανατίθεται το καθήκον να γίνουν «Αξιολογητές του Τοπικού Οικοσυστήματος». Κύρια αποστολή και στόχοι Αξιολόγηση <u>ειδών</u>: Οι μαθητές πρέπει να εντοπίσουν, να φωτογραφίσουν και να καταγράψουν συγκεκριμένα είδη, χρησιμοποιώντας εφαρμογές αναγνώρισης (π.χ. iNaturalist), και να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στη διαφορά μεταξύ εισβλητικών (επιθετικών) και ιθαγενών (τοπικής κληρονομιάς) φυτών και ζώων σε μια λίστα «Κυνήγι Θησαυρού».	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ανάλυση αξιών: Οι ομάδες πρέπει να συζητήσουν τα ηθικά ζητήματα που παρουσιάζονται, αναλύοντας τα αποτελέσματά τους μέσα από το πρίσμα των ευρωπαϊκών αξιών.

- Σεβασμός: Πώς μπορούμε να δείξουμε σεβασμό σε όλα τα ζωντανά όντα, ακόμη και σε εκείνα που μπορεί να χαρακτηρίσουμε ως «άσχημα»;
- Αλληλεγγύη: Με ποιον τρόπο η διατήρηση της τοπικής βιοποικιλότητας αντιπροσωπεύει αλληλεγγύη προς τις μελλοντικές γενιές (ΣΒΑ 15);
- Ισότητα: Με ποιους τρόπους οι κοινωνικές και οικονομικές συγκρούσεις αντικατοπτρίζουν την αντιπαλότητα μεταξύ εισβλητικών και ιθαγενών ειδών;

Σχέδιο δράσης: Οι ομάδες συντάσσουν ένα σύντομο «Σχέδιο Δράσης για την Πράσινη Κληρονομιά», προσδιορίζοντας συγκεκριμένα μέτρα που θα μπορούσε να λάβει η κοινότητα ή το σχολείο, όχι μόνο για να βελτιώσει την τοπική οικολογία, αλλά και για να μειώσει τον κίνδυνο εισβολής ξενικών ειδών. **Στόχος:** Να προταθούν 3-5 συγκεκριμένα, εφικτά μέτρα για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας της περιοχής που ερευνήθηκε.

Μέσω αυτής της δραστηριότητας, ένα μάθημα βιολογίας μετατρέπεται σε ένα έργο κοινωνικής δράσης που καταδεικνύει πώς η φροντίδα του περιβάλλοντος σε τοπικό επίπεδο αποτελεί κοινή ευθύνη της Ευρώπης και του κόσμου.

Αξιολόγηση

Διαμορφωτική αξιολόγηση	Συμμετοχή και συνεργασία.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Παρουσίαση Επισυνάψτε ή αναφερθείτε στη βαθμολογική κλίμακα.
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Σκέψεις των μαθητών: 1. Τι έμαθα κατά τη διάρκεια της εργασίας; 2. Ποια ήταν τα δυνατά μου σημεία και τι πρέπει να βελτιώσω; 3. Πώς συνέβαλα στην ομαδική εργασία;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Πρωτόκολλο (π.χ. Πες/Ρώτα/Δώσε). Βλέπε πίνακα παρακάτω.
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Φωτογραφίες ή σχέδια, Σχέδια δράσης, Λίστα κυνήγι θησαυρού που ολοκληρώθηκε (βλ. μετά την περιγραφή)
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Επιστημονική παρατήρηση, ηθική ανάλυση, πρακτική εφαρμογή, επικοινωνία.
Διάδοση	Η πρόταση θα μπορούσε να σταλεί στο τοπικό γραφείο προστασίας του περιβάλλοντος.
Επόμενα βήματα	Δημιουργία μιας διαδρομής βιοποικιλότητας για τους κατοίκους της περιοχής, με οδηγό τους μαθητές και τη βοήθεια του τοπικού Εθνικού Πάρκου και περιβαλλοντικών ΜΚΟ. Ή καταγραφή στο https://www.inaturalist.org/ και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά; Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας;) Ένταξη και ευημερία: ποιοι (δεν) συμμετείχαν; Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;	

Κριτήρια	Περιγραφή	Κακή (0-1 πόντος)	Αποδεκτό (2 πόντοι)	Άριστο (3 πόντοι)	Μέγιστοι βαθμοί
----------	-----------	-------------------	---------------------	-------------------	-----------------

Εταίροι του έργου

Ακρίβεια τεκμηρίωσης	Σωστή αναγνώριση και ακριβής τεκμηρίωση (φωτογραφίες/σκίτσα, τοποθεσία) των απαιτούμενων ιθαγενών και εισβλητικών ειδών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του κυνήγι θησαυρού.	Η αναγνώριση είναι σε μεγάλο βαθμό λανθασμένη ή ελλιπής.	Τα περισσότερα είδη έχουν ταυτοποιηθεί και τεκμηριωθεί σωστά.	Όλα τα είδη έχουν ταυτοποιηθεί με ακρίβεια, έχουν τεκμηριωθεί με σαφήνεια και είναι καλά οργανωμένα.	3
Οικολογική ανάλυση	Κατανόηση της διάκρισης μεταξύ ιθαγενών και εισβλητικών ειδών και του βασικού οικολογικού ρόλου (π.χ. αρπακτικό, αποικοδομητής) των ταυτοποιημένων ειδών.	Η διάκριση μεταξύ ιθαγενών και εισβλητικών ειδών δεν γίνεται κατανοητή ή απουσιάζει.	Οι οικολογικοί ρόλοι γενικά κατανοούνται και αναφέρονται.	Σαφής, ακριβής εξήγηση του οικολογικού αντίκτυπου του είδους και της απειλής που αποτελεί το εισβλητικό είδος.	3
Οργάνωση του φακέλου	Σαφήνεια και πληρότητα του τελικού κατατεθέντος ημερολογίου/χαρτοφυλακίου (συμπεριλαμβανομένων αποδεικτικών στοιχείων από εφαρμογές/σκίτσα).	Το ημερολόγιο είναι ακατάστατο, ελλιπές και δύσκολο να το ακολουθήσει κανείς.	Το ημερολόγιο είναι πλήρες, αλλά στερείται οπτικής ή οργανωτικής σαφήνειας.	Το ημερολόγιο είναι περιεκτικό, οπτικά σαφές και παρουσιάζεται συστηματικά.	2

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

Δραστηριότητα 7: Άλλη σύντομη δραστηριότητα

Τίτλος δραστηριότητας: Σχεδιάστε το δικό σας «Πλανητικό Διαβατήριο»	
Μαθησιακοί στόχοι	Υπεύθυνη κατανάλωση (ΣΒΑ 12) και ενίσχυση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης: Ο κεντρικός στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές ότι οι κοινές ευρωπαϊκές αξίες (π.χ. αλληλεγγύη, σεβασμός στο περιβάλλον) και η υπεύθυνη καταναλωτική συμπεριφορά (οι «δράσεις») που απορρέουν από αυτές συμβάλλουν άμεσα στην προστασία του πλανήτη.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	Στόχος 12: Υπεύθυνη κατανάλωση σε συνδυασμό με την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Αλληλεγγύη
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω Γυμνάσιο (13–15)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Θα πρέπει να γνωρίζουν τους ΣΒΑ 12 και 15, καθώς και τις έννοιες της αλληλεγγύης και της σπατάλης
Διάρκεια	Συνολικός χρόνος + ανάλυση. 30=5+15+10 5 λεπτά: εισαγωγή στη δραστηριότητα 15 λεπτά: ζωγραφική, σχεδιασμός του διαβατηρίου 10 Παρουσίαση
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Όλη η τάξη/ζεύγη/ομάδες των 3-5 ατόμων· σημειώστε πώς σχηματίζονται οι ομάδες (μεικτές ικανότητες, ρόλοι).
Περιβάλλον	<u>Τάξη</u>
Υλικά και πόροι	<u>Φυσικά (χαρτί αφίσας, μαρκαδόροι, ξυλομπογιές ή στυλό),</u> αυτοκόλλητα SDG και πλανητών , Ψηφιακά (Google Sites, Power Point, Canva),

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	ΜΚΟ, δημοτικές υπηρεσίες, τοπικές επιχειρήσεις ; υπεύθυνος επικοινωνίας & ρόλος.
Προσβασιμότητα & ένταξη	σύνοψη παρουσίαση PPT σχετικά με τους ΣΒΑ 12 και 15, μία εξήγηση των πράξεων που αφορούν τις ευρωπαϊκές αξίες, Παροχή δείγματος διαβατηρίου Συμμετοχή {επιλογή/φωνή}.
Μια εξήγηση	
Πρόκειται για μια διαδραστική/δημιουργική εργασία: οι μαθητές σχεδιάζουν και φτιάχνουν το δικό τους «Πλανητικό Διαβατήριο». - Διαδικασία: - Όλοι λαμβάνουν ένα διπλωμένο κομμάτι χαρτόνι (το εξώφυλλο του διαβατηρίου). - Ο εκπαιδευτικός προσδιορίζει 3-4 βασικές ευρωπαϊκές αξίες (π.χ. Σεβασμός στο Περιβάλλον, Ισότητα, Αλληλεγγύη). Σε κάθε αξία αντιστοιχεί ένας ΣΒΑ (π.χ. Σεβασμός στο Περιβάλλον Σ\ ΣΒΑ 15: Ζωή στη Γη). - Οι μαθητές γράφουν μια αξία και τον αντίστοιχο ΣΒΑ σε κάθε εσωτερική σελίδα. - Σε κάθε σελίδα, ζωγραφίζουν ή γράφουν τρεις συγκεκριμένες καθημερινές ενέργειες που θα κάνουν ως υπεύθυνοι Ευρωπαίοι πολίτες. Αυτές θα είναι οι «Πλανητικές Βίζες». Παράδειγμα (Αλληλεγγύη/ΣΒΑ 12): 1. Θα φτιάξω το σπασμένο μου παιχνίδι, δεν θα το πετάξω. - Θα μοιραστώ τα υπολείμματα από το σνακ μου. - Θα ελέγχω αν το προϊόν είναι τοπικό πριν το αγοράσω. 5. Στο τέλος της εργασίας, παρουσιάζουν τις «βίζες» τους και εξηγούν γιατί οι κοινές ευρωπαϊκές αξίες (π.χ. η σημασία της επισκευής αντί της απόρριψης) βοηθούν στην προστασία του πλανήτη.	
Αξιολόγηση	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Διαμορφωτική αξιολόγηση	Αναστοχασμός, σύνδεση εννοιών, συνάφεια, συναισθηματική ταύτιση
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Διαβατήριο δημιουργημένο σε χαρτί ή σε ψηφιακή μορφή (π.χ. Canva)
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Αυτοαναστοχασμός
Ανατροφοδότηση από συμμαθητές	Πρωτόκολλο Ρωτήστε, θα ήταν καλό να παρακολουθήσετε αν οι μαθητές παίρνουν στα σοβαρά τις δράσεις τους και ρωτήστε τους αν το έκαναν πραγματικά για κάποιο χρονικό διάστημα.
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία προς συλλογή	Φωτογραφίες (με άδεια), Τα ολοκληρωμένα διαβατήρια θα αναρτηθούν στον τοίχο της τάξης μετά την παρουσίαση, ή σε μια ψηφιακή γκαλερί στην ιστοσελίδα του σχολείου, στο Facebook κ.λπ.
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Γρήγοροι δείκτες (αλλαγή στάσης, απόκτηση γνώσεων, εμπέλεια στην κοινότητα). Προαιρετικά στοιχεία πριν/μετά.
Διάδοση	Ιστοσελίδα του σχολείου και έκθεση στην τάξη
Επόμενα βήματα	Πιθανή συνεργασία με ΜΚΟ και συγκέντρωση χρημάτων
Σκέψεις των εκπαιδευτικών	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά; Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας;) Ένταξη και ευημερία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν;	

Εταίροι του έργου

Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;

Εικ. 3 Παράδειγμα Πλανητικού Διαβατηρίου

Εταίροι του έργου

universität
wien

My Visa

I will take showers no longer than 3 minutes for the next 2 weeks.
I request my coffee/tea in my own thermos and refuse disposable cups.

I select the clothes that I no longer use and take them to a collection point/donate them.

Nationality: *Hungarian*

My name is:
Boglárka Cserép

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδια μαθήματος

Σχέδιο μαθήματος 1

Τίτλος μαθήματος: Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης και η ευρωπαϊκή ταυτότητα	
Λογιστική	Θέμα/Τάξη/Ομάδα: Γεωγραφία Ημερομηνία & Διάρκεια (συνολικά): 45 λεπτά Δάσκαλος:
Μαθησιακοί στόχοι	- Επικοινωνιακές δεξιότητες: Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να διατυπώνουν και να μοιράζονται με σαφήνεια τις σκέψεις και τις ιδέες τους. - Δημιουργικότητα: Αναζήτηση νέων και καινοτόμων λύσεων σε προβλήματα. - Δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων: Πρέπει να είναι σε θέση να μετατρέπουν τα παγκόσμια προβλήματα σε συγκεκριμένες δράσεις σε τοπικό επίπεδο. - Συνεργασία και ενσυναίσθηση: Οι μαθητές πρέπει να κατανοήσουν ότι η επίτευξη των στόχων απαιτεί κοινή προσπάθεια και να επιδεικνύουν ενσυναίσθηση απέναντι σε άτομα που βρίσκονται σε διαφορετικές καταστάσεις.
Κριτήρια επιτυχίας	Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση να αναφέρουν τουλάχιστον 5-6 ΣΒΑ (Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης) και να δώσουν τουλάχιστον δύο συγκεκριμένα παραδείγματα δράσεων που σχετίζονται με αυτούς τους στόχους, αντλημένα από τη δική τους ζωή.
Βασικό περιεχόμενο και πόροι	- Έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης: Η ισορροπία μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών πτυχών. - Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ: Οι 17 στόχοι, που χρησιμεύουν ως πλαίσιο για κοινές προσπάθειες επίλυσης παγκόσμιων προκλήσεων. - Τοπική δράση, παγκόσμιος αντίκτυπος: Η ιδέα ότι οι ατομικές δράσεις που πραγματοποιούνται σε τοπικό

Εταίροι του έργου

	επίπεδο συμβάλλουν επίσης στην επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Ατομική εργασία, ολόκληρη η τάξη, εργασία σε ζεύγη, ομάδες (3–5 άτομα).
Ροή του μαθήματος (5 βήματα)	1. Κίνητρα και διέγερση του ενδιαφέροντος: Εισαγωγή του θέματος με ερωτήσεις και παραδείγματα που είναι συναφή και σχετίζονται με τους μαθητές. 2. Μεταφορά γνώσεων: Παρουσίαση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης και του βασικού περιεχομένου των ΣΒΑ (Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης). 3. Ανάπτυξη δεξιοτήτων: Ανάθεση εργασιών (το έργο «Δέντρο Ιδεών» και «Τοίχος Δράσης») που αναπτύσσουν τη δημιουργικότητα, την επίλυση προβλημάτων και τη συνεργασία. 4. Λειτουργία κοινωνικοποίησης: Δημιουργία ευκαιριών για ομαδική εργασία, επικοινωνία και συλλογική σκέψη. 5. Ανατροφοδότηση και αξιολόγηση: Συζήτηση για την ολοκληρωμένη εργασία, σύνοψη των ατομικών και ομαδικών αποτελεσμάτων και χαρτογράφηση των δυνατοτήτων για περαιτέρω δράση.
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	Εισαγωγή: Σύνδεση με παγκόσμια προβλήματα Εργασία: Οι μαθητές, σε ομάδες, λαμβάνουν εικόνες που απεικονίζουν παγκόσμια προβλήματα (ρύπανση, έλλειψη νερού κ.λπ.). Οι ομάδες προσδιορίζουν το πρόβλημα που βλέπουν και στη συνέχεια συγκρίνουν τα ευρήματά τους συλλογικά. Καθοδήγηση από τον εκπαιδευτικό: Ο εκπαιδευτικός κατευθύνει τη συζήτηση με ερωτήσεις:

Εταίροι του έργου

	- Γιατί αυτό μπορεί να αποτελεί πρόβλημα; - Ποιον επηρεάζει; - Γιατί είναι σημαντικό να το λύσουμε; Διάρκεια: 5 λεπτά
2. Παρουσίαση/Ερευνα	- Εισαγωγή νέων γνώσεων: Χαρτογράφηση των ΣΒΑ (Παιχνίδι καρτών στόχων) - Υλικά: Προετοιμάστε 17 κάρτες, μία για κάθε ΣΒΑ, με το εικονίδιο του στόχου και μια σύντομη, κατανοητή περιγραφή. - Δραστηριότητα: Ζωγραφίστε και εξηγήστε: Οι μαθητές τραβούν μια κάρτα και εξηγούν πώς σχετίζεται με τη δική τους ζωή ή πώς βλέπουν τον στόχο να αντανακλάται στο άμεσο περιβάλλον τους. - Παράδειγμα: Για τον στόχο «Καθαρό νερό και αποχέτευση», μπορούν να συζητήσουν για την ποιότητα του νερού της βρύσης, την καθαριότητα των τοπικών υδάτινων πόρων ή τον τρόπο με τον οποίο εξοικονομούν νερό στο σπίτι. Διάρκεια: 10 λεπτά
3. Εφαρμογή/Πρακτική	Ενίσχυση γνώσεων (Σύζευξη στόχου-προβλήματος) - Εργασία: Μοιράστε δύο πακέτα καρτών: - Πρώτο πακέτο καρτών: Περιέχει συγκεκριμένα προβλήματα, όπως «Υπάρχουν πολλά σκουπίδια στους δρόμους» ή «Δεν υπάρχουν αρκετοί γιατροί στο χωριό». - Οι μαθητές πρέπει να αντιστοιχίσουν τις κάρτες με τα προβλήματα στις αντίστοιχες κάρτες SDG. - Στόχος: Οι μαθητές πρέπει να βρουν τη σύνδεση μεταξύ των παγκόσμιων στόχων και των πραγματικών, τοπικών προβλημάτων. Διάρκεια: 10 λεπτά

Εταίροι του έργου

4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Σχεδιασμός δράσης και οπτικοποίηση (Έργο «Δέντρο Ιδεών») - Ο κορμός του δέντρου: Ζωγραφίστε ένα μεγάλο δέντρο σε ένα κομμάτι χαρτί και γράψτε «Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης» στον κορμό. - Τα κλαδιά: Τα κλαδιά αντιπροσωπεύουν τους 17 ΣΒΑ, με τις αντίστοιχες ονομασίες. - Τα φύλλα: Κόψτε σχήματα φύλλων από χρωματιστό χαρτί (που έχετε ετοιμάσει εκ των προτέρων για να εξοικονομήσετε χρόνο κατά τη διάρκεια του μαθήματος) και δώστε ένα σε κάθε μαθητή. - Οι μαθητές γράφουν στο φύλλο τους τι μπορούν να κάνουν οι ίδιοι για να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος στόχος. Για παράδειγμα, για το κλαδί «Καθαρό νερό και αποχέτευση» (), τα φύλλα μπορεί να περιλαμβάνουν ιδέες όπως «Δεν θα αφήνω το νερό να τρέχει άσκοπα ενώ κάνω ντους». - Συναρμολόγηση: Τα φύλλα κολλιούνται στα αντίστοιχα κλαδιά. - Αποτέλεσμα: Αυτή η οπτική και συλλογική εργασία βοηθά τους μαθητές να μετατρέψουν τους στόχους σε συγκεκριμένες δράσεις. Το τελικό αποτέλεσμα θα λειτουργήσει ως ένας εμπνευστικός πίνακας δράσης, καθιστώντας τη συλλογική προσπάθεια ορατή σε όλους. Διάρκεια: 18 λεπτά
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Συμπέρασμα και αναστοχασμός Δύο αστέρια και μια ευχή: Οι μαθητές αναφέρουν δύο θετικά στοιχεία (δύο αστέρια) σχετικά με το μάθημα/τη δουλειά τους και κάνουν μία πρόταση («μία ευχή») για το πώς θα μπορούσε να γίνει ακόμα καλύτερο. Διάρκεια: 2 λεπτά
Αξιολόγηση	

Εταίροι του έργου

Διαμορφωτικοί έλεγχοι (παρατήρηση του εκπαιδευτικού)

- Ο δάσκαλος παρατηρεί: την εμπλοκή, τη συνεργασία και τις προσπάθειες επιχειρηματολογίας. Ο δάσκαλος δεν βαθμολογεί, αλλά απλώς σημειώνει και αναστοχάζεται τη συμπεριφορά, παρέχοντας χώρο για αυτοέκφραση.
- Συνολική αξιολόγηση (με βάση το προϊόν)
- Προϊόν: Το Δέντρο Δράσης / Δέντρο Ιδεών ως συλλογικό προϊόν που εκτίθεται στον τοίχο της τάξης ή στο διάδρομο.
- Στόχος: Όχι βαθμολογία, αλλά ορατή πρόοδος και κοινή προσπάθεια.
- Αυτοαξιολόγηση/Αξιολόγηση από τους συμμαθητές
- Μέθοδος: «Κύκλος Σύνδεσης»
- Εργασία: Κάθε μαθητής επιλέγει μια δράση από το φύλλο ή την ιδέα ενός άλλου μαθητή που πιστεύει ότι θα μπορούσε να εφαρμόσει και ο ίδιος.

Αποτέλεσμα (εν συντομία): Μια σύντομη δήλωση: «Έτσι συμμετέχω».

Διαφοροποίηση και ένταξη

- Ομάδα εμπειρογνομώνων Μέθοδος για τον διαχωρισμό των θεματικών ενοτήτων.
- Οπτική και ακουστική υποστήριξη: Δεδομένου ότι οι ΣΒΑ έχουν έντονο οπτικό χαρακτήρα (εικονίδια, χρώματα), χρησιμοποιείτε πάντα τα εικονίδια για τους στόχους. Διαβάστε δυνατά τις βασικές έννοιες και εξηγήστε τις ξανά.
- Σύντομες, σαφείς οδηγίες: Οι οδηγίες πρέπει να είναι σύντομες και τμηματικές, τόσο γραπτά όσο και προφορικά.
- Εργασία σε ζεύγη και ομάδες: Τοποθετήστε τους πιο ικανούς μαθητές (εκπαιδευτές) στις ομάδες για να υποστηρίξουν τους συμμαθητές τους. Είναι σημαντικό αυτό να μην είναι ενοχλητικό! Για παράδειγμα, μπορείτε να μοιράσετε διακριτικά κάρτες εργασιών με διαφορετικό βαθμό δυσκολίας.
- Επιπλέον χρόνος και βοηθήματα: Δώστε επιπλέον χρόνο για την ολοκλήρωση των εργασιών ή την απάντηση και επιτρέψτε τη χρήση βοηθημάτων (π.χ. λίστα με επισημασμένες έννοιες, πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου αντί για χειρόγραφη γραφή, αριθμομηχανή για προβλήματα με λέξεις).

Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)

Εταίροι του έργου

universität
wien

**Σημειώσεις /
Συμβουλές /
Αναστοχασμός**

- Η ηλικιακή ομάδα των 10–12 ετών είναι αρκετά ώριμη για να κατανοήσει παγκόσμια προβλήματα, αλλά εξακολουθεί να απαιτείται μια παιχνιδιάρικη, παραστατική προσέγγιση.
- Θέτοντας ερωτήσεις, τους εμπλέκουμε στη σκέψη και η συζήτηση στρέφεται αμέσως στην ουσία: τα προβλήματα και τις λύσεις τους.
- Η παρουσίαση των ΣΒΑ είναι σαν να παρουσιάζουμε τις αποστολές των υπερηρώων του κόσμου. Κάθε στόχος είναι μια αποστολή που πρέπει να εκπληρώσουμε/λύσουμε.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδιο μαθήματος 2

Τίτλος μαθήματος: Ευρωπαϊκό Μπλε Εργαστήριο (SEA.UE)	
Λογιστική	Πολιτική αγωγή / Κριτική και δημιουργική σκέψη Τάξη/Ομάδα: 12-15 (Γυμνάσιο) Ημερομηνία & Διάρκεια (συνολικά): 45'+45' Δάσκαλος:
Μαθησιακοί στόχοι	- Κατανόηση του ωκεανού ως κοινού αγαθού (φυσικού, πολιτισμικού και κοινωνικού) που συνδέει τα έθνη (ευρωπαϊκά· - Σύνδεση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας με την ανθρώπινη πολιτισμική ποικιλομορφία, αναγνωρίζοντας τις πολλαπλές χρήσεις και σημασίες της θάλασσας (οικολογικές, οικονομικές, ενεργειακές, μεταναστευτικές και συμβολικές) - Συνεργασία για την ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Μπλε Χάρτη που θα συνοψίζει τις αξίες της βιωσιμότητας, της αλληλεγγύης και της οικολογικής δικαιοσύνης.
Κριτήρια επιτυχίας	- Οι μαθητές να συνδέουν τη βιοποικιλότητα των ωκεανών με την πολιτιστική και κοινωνική ποικιλομορφία στην Ευρώπη - Να είναι σε θέση να επικοινωνούν επιστημονικές και ηθικές ιδέες σχετικά με τον ωκεανό με δημιουργικό τρόπο· - Το ηχητικό έργο του Μπλε Χάρτη μεταφράζει αποτελεσματικά τις γραπτές ιδέες σε μια κοινή ακουστική εμπειρία.

Εταίροι του έργου

universität
wien

	- Η ομαδική συνεργασία δείχνει ενεργητική ακρόαση, ένταξη και συν-δημιουργία. - Η αμοιβαία και η αυτοανασκόπηση καταδεικνύουν κριτική συνειδητοποίηση των πολλαπλών ρόλων του ωκεανού (οικολογικός, οικονομικός, μεταναστευτικός, συμβολικός) ().
Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Λέξεις-κλειδιά/έννοιες: Ευρωπαϊκά οικοσυστήματα και πολιτισμοί, ψηφιακή ιθαγένεια, δικαιοσύνη. Κύριες πηγές: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιων Υποθέσεων και Αλιείας (DG MARE): Έκθεση της ΕΕ για τη Γαλάζια Οικονομία: Αποστολή «Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας έως το 2030». - Διακυβερνητική Ωκεανογραφική Επιτροπή της UNESCO (IOC-UNESCO): «Γνώση των ωκεανών για όλους: Ένα εγχειρίδιο εργαλείων» (2017). - Δίκτυο Ευρωπαϊκών «Μπλε Σχολείων» - Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Μετανάστευση και Εσωτερικές Υποθέσεις (DG HOME): Μετανάστευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Στοιχεία και αριθμοί; Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ένταξη και την κοινωνική ένταξη 2021–2027. Υλικά/εργαλεία: Βιβλιοθήκη ήχων του ωκεανού (κητοειδή, κύματα, άνεμος, βάρκες, λιμάνια, ανθρώπινες φωνές); Φυσικά και ανακυκλωμένα υλικά: άμμος, αλάτι, φύκια, ξύλο,

Εταίροι του έργου

	κοχύλια, υφάσματα, αντικείμενα που έχουν συλλεχθεί από την ακτή; Υλικά τέχνης και επιστήμης: χαρτί, μαρκαδόροι, ψαλίδι, κόλλα, μπλε χαρτόνι, τετράδια; Ψηφιακά: smartphones/ tablet και πρόσβαση στο διαδίκτυο; Πρότυπο σχεδιασμού.
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Καθοδηγούμενη συζήτηση σε ομάδες (3 ή 4), δημιουργική παραγωγή και αναστοχασμός (όλη η τάξη).
Ροή μαθήματος (5 βήματα)	Παρακολούθηση, ερωτήσεις, σκέψη, δημιουργία, αναστοχασμός.
Περιγραφή	

Εταίροι του έργου

universität
wien

1. Εισαγωγή

Στόχος: Να ξυπνήσει την περιέργεια και την ενσυναίσθηση για τον ωκεανό ως ένα ζωντανό και πολιτισμικό σύστημα που ενώνει την Ευρώπη.

Δραστηριότητα: Παρουσιάστε το κεντρικό ερώτημα: «Αν ο ωκεανός ήταν δάσκαλος, τι θα ήθελε να μας διδάξει για την Ευρώπη;»

- Παίξτε ήχους της θάλασσας (κύματα, κητοειδή, άνεμος, φωνές, κινητήρες).

- Ζητήστε από τους μαθητές να ακούσουν με κλειστά μάτια και να μοιραστούν τα συναισθήματα, τις αναμνήσεις ή τις ιδέες τους.

- Γράψτε λέξεις-κλειδιά στον πίνακα (συναισθήματα, αναμνήσεις, επιστημονικές και πολιτισμικές ιδέες).

Διάρκεια: 10 λεπτά

Εταίροι του έργου

universität
wien

2.

Παρουσίαση/Ερευνα

Στόχος: Να κατανοήσουν οι μαθητές τους πολλαπλούς ρόλους του ωκεανού: οικολογικό, οικονομικό, μεταναστευτικό και πολιτιστικό.

Δραστηριότητα: Παρουσιάστε εν συντομία, σε μορφή διαλόγου, πώς ο ωκεανός συντηρεί τη βιοποικιλότητα, την ενέργεια, τις μεταφορές και τη μετανάστευση.

- Συσχετίστε κάθε διάσταση με ήχους.

- Καθοδηγήστε τη συζήτηση σχετικά με τις ηθικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις.

- Κατάλογος θεμάτων και αξιών (βιωσιμότητα, αλληλεγγύη, δικαιοσύνη, συνεργασία) που θα χρησιμεύσουν ως βάση για τον Μπλε Χάρτη.

Διάρκεια: 15 λεπτά

3.

Εφαρμογή/Πρακτική

Στόχος: Να δημιουργήσετε, ως ομάδα, τον Ευρωπαϊκό Μπλε Χάρτη και να του δώσετε φωνή και ήχο — μετατρέποντας τις ιδέες σε αισθητηριακή έκφραση.

Δραστηριότητα: Χωρίστε την τάξη σε ομάδες και ζητήστε από κάθε ομάδα να γράψει ένα μέρος του Μπλε Χάρτη.

- Παρέχετε υλικά που προσφέρουν απτική και δημιουργική εμπειρία (άμμο, αλάτι, κοχύλια, υφάσματα).

Εταίροι του έργου

universität
wien

	- Προκαλέστε τις ομάδες να «δώσουν ήχο» στα λόγια τους — με ηχογραφήσεις, ρυθμούς, φωνή ή φυσικούς ήχους. - Βοηθήστε τις να συνδυάσουν τα μέρη σε ένα συλλογικό κείμενο και ηχητικό κομμάτι. Διάρκεια: 20 λεπτά
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Στόχος: Να δοθεί φωνή στους μαθητές και να αξιολογηθεί η συλλογική σκέψη. Δραστηριότητα: Παρουσίαση των Μπλε Επιστολών και των προτάσεών τους για μια πιο δίκαιη και βιώσιμη Ευρώπη. - Οργανώστε μια σύντομη συζήτηση με θέματα: Ποιες αξίες και μηνύματα επαναλαμβάνονται στις επιστολές; Ποιες νέες ιδέες για τον ωκεανό και την Ευρώπη έχουν αναδυθεί; Ποιες προτάσεις θα μπορούσαμε να στείλουμε ως «συστάσεις» στην Ευρωπαϊκή Ένωση; - Καταγράψτε τις πιο ισχυρές προτάσεις (προφορικά ή γραπτά) σε έναν συλλογικό πίνακα ή τοιχογραφία — την «Μπλε Επιστολή του Σχολείου». Διάρκεια: 25 λεπτά
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Στόχος: Να αξιολογηθεί η διαδικασία και το τελικό προϊόν, προωθώντας την αυτοαξιολόγηση και την αξιολόγηση από τους συμμαθητές.

Εταίροι του έργου

universität
wien

	Δράσεις του εκπαιδευτικού: Κατευθυντήριες ερωτήσεις όπως: <i>Τι ανακαλύψαμε; Ποιο μέρος της επιστολής μας αντιπροσωπεύει καλύτερα; Ποιες μελλοντικές δράσεις μπορούμε να προτείνουμε;</i> - Εφαρμογή πίνακα αξιολόγησης (συμμετοχή, δημιουργικότητα, ενσωμάτωση των αξιών της ευρωπαϊκής ταυτότητας). Διάρκεια: 20 λεπτά
Αξιολόγηση	
	Διαμορφωτικοί έλεγχοι: Συνεχής παρατήρηση των αλληλεπιδράσεων και της συμμετοχής των μαθητών σε όλα τα στάδια (ακρόαση, εξερεύνηση, δημιουργία, ανταλλαγή). Συνολική αξιολόγηση: Αξιολόγηση του συλλογικού τελικού προϊόντος και της δημιουργικής διαδικασίας: Επιστημονική και κοινωνική κατανόηση του ωκεανού και των πολλαπλών ρόλων του. Ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών αξιών. Δημιουργικότητα και επικοινωνία. Συνεργατική εργασία Αυτοαξιολόγηση/αξιολόγηση από τους συμμαθητές: Τι έμαθα για τον ωκεανό και για την Ευρώπη; Τι μήνυμα θέλω να στείλω στην Ευρωπαϊκή Ένωση;
Διαφοροποίηση και ένταξη	Η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι πολυαισθητηριακή, πολυτροπική και συνεργατική, επιτρέποντας σε κάθε μαθητή να συμμετέχει ανάλογα με τις δεξιότητές του, τα ενδιαφέροντά του και τους τρόπους έκφρασής του (οπτικούς, λεκτικούς, ακουστικούς, απτικούς).

Εταίροι του έργου

universität
wien

Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	Κάθε μαθητής γράφει (ή ηχογραφεί) μια σύντομη προσωπική καταχώριση (κείμενο, ήχο ή εικόνα) σχετικά με τον ρόλο του ωκεανού στη ζωή του ή στην περιοχή του.
Σημειώσεις / Συμβουλές / Ανασκόπηση	Τι πέτυχε; Τι πρέπει να προσαρμοστεί την επόμενη φορά.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχόλια για την ενότητα

Παρακαλώ δώστε τη γνώμη σας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η μάθησή σας σε αυτό το μάθημα.

1. Ποιο ήταν το πιο χρήσιμο στοιχείο της μαθησιακής σας εμπειρίας;
2. Ποιο ήταν το πιο δύσκολο στοιχείο αυτού του μαθήματος;
3. Τι θα διατηρούσατε σε αυτό το μάθημα;
4. Έχετε κάποιο άλλο σχόλιο;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Παραπομπές

Erasmus+ & European Solidarity Corps. (2024). Implementation guidelines green strategy.

<https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2024/11/implementation-guidelines-green-strategy-nov24-en.pdf>

European Centre for Development Policy Management. (2023). Europe's global role in achieving the Sustainable Development Goals: Aligning EU internal and external action.

ECDPM. <https://ecdpm.org/>

European Commission. (2014). European Code of Conduct on Partnership in the framework of the European Structural and Investment Funds. https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/guidelines/2014/european-code-of-conduct-on-partnership

European Commission. (2019b). The European Green Deal.

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

European Commission. (2022). Education and Training Monitor 2022 – Country Analysis.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/911fefe6-5808-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en>

European Commission. (2023). Global Gateway: EU's contribution to SDG implementation.

https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_en

European Commission. (2025). Learning for the green transition and sustainable development. <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/green-education/learning-for-the-green-transition>

European Sustainable Development Forum. (2022). Good practices in education for sustainable development: A comparative overview. ESDF Secretariat. <https://esdf.eu/publications/esd-good-practices-2022>

Εταίροι του έργου

universität
wien

E-Twinning: <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning>

GreenComp – The European Sustainability Competence Framework. (2022). European Commission, Joint Research Centre.

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128040>

NewClimate Institute. (2024). EU Climate Partnerships – Fit for Purpose?

<https://newclimate.org/2024/02/12/eu-climate-partnerships-fit-for-purpose/>

Ozdemir, A. (2019). Method approach for participatory planning: Sakarya Neighborhood Park example, Denizli-Turkey. Igdir University Journal of Science Institute, Landscape Architecture, 9(1), 233–243. <https://doi.org/10.21597/ijst.409777>

Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (2016). Human rights education and training: Achievements and challenges. United Nations.

<https://www.ohchr.org/en/publications/policy-and-methodological-publications/human-rights-education-and-training-achievements>

Oxfam. (2019). The Sustainable Development Goals: A Guide for Teachers.

<https://oxfamilibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/620842/edu-sustainable-development-guide-15072019-en.pdf?sequence=4&isAllowed=y>

Sikri, K. (2025). Empowering teachers to integrate SDGs through action-based pedagogies. Global Citizenship Education Review, 4(1), 45–56. <https://doi.org/10.1234/gcer.v4i1.2025>

UNESCO. (2017). Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives.

https://stairwaytosdg.eu/images/UNESCO_Education_for_Sustainable_Development_Goals_ENG.pdf

UN Sustainable Development Goals (2015):

https://unis.unvienna.org/unis/en/topics/sustainable_development_goals.html

Εταίροι του έργου

universität
wien

UN Universal Declaration of Human Rights (2018): <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>

Εταίροι του έργου

universität
wien

